

02 Food for Thought
ดร.ณิรวัฒน์ ธรรมจักร์
ผู้อำนวยการ บพค.

03 Highlight
บพค. พลิกโฉมประเทศไทย
ด้วยโครงการปั้นกำลังคนทักษะสูง
ใน 3 อุตสาหกรรมเป้าหมาย กว่า 4,725 คน

06 PMU-B
Proudly Present

08 What's New ?

11 PMU-B Insight

“The biggest room in the world is the room for improvement”

– Helmut Schmidt

ดร.ณิรวัฒน์ ธรรมจักร์

ผู้อำนวยการ บพข.

คำคมของอดีตนายกรัฐมนตรีเยอรมันนี้เข้ามาในใจผมเสมอ... เพราะมันสะท้อนสิ่งที่เรากำลังเผชิญอยู่ในวันนี้ ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 – 2570 และกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) พ.ศ. 2563 – 2570 ที่กำหนดเป้าหมายให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางกำลังคนระดับสูง กับคำถามที่ว่า... **เราจะสร้างคนที่พร้อมสำหรับอนาคตได้อย่างไร?** โดยกำหนดจุดมุ่งเน้นของนโยบาย (High-priority Policy) จากยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ไว้ว่า ประเทศไทยสามารถสร้างกำลังคนสมรรถนะสูงและเป็นศูนย์กลางกำลังคนระดับสูงในภูมิภาค โดยกำหนดเป้าหมายให้ประเทศไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูงเฉพาะทาง ตรงตามความต้องการทั้งหมดของอุตสาหกรรมเป้าหมายสำคัญเร่งด่วนของประเทศและการพัฒนาแห่งอนาคต สอดรับกับปรัชญาการอุดมศึกษาไทยใหม่โดยพลิกโฉมระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต และร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมและนานาชาติ ภายใน 5 ปี

บพข. มีเป้าหมายเรื่องนี้อย่างชัดเจน เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนากำลังคนให้มีทักษะเฉพาะทาง ตรงตามความต้องการของภาคผู้ใช้ (Demand-driven) ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานวิจัย สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน/อุตสาหกรรม ซึ่งเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศในทุกมิติ โดยมุ่งเน้นสนับสนุนกลุ่มแรงงานทักษะสูงในอุตสาหกรรมเป้าหมาย 3 ด้าน ได้แก่ เซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง ยานยนต์ไฟฟ้า และปัญญาประดิษฐ์ เพื่อรองรับการขยายตัวการลงทุนในประเทศไทยที่เพิ่มสูงขึ้นและเป็นโอกาสสำคัญต่อการพัฒนาเป็น Regional Hub ด้านเทคโนโลยีสำคัญของอาเซียน

และวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2569 กลายเป็นหมุดหมายสำคัญของก้าวต่อไปของ บพข. เนื่องจากพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงาน

เร่งรัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2568 มีผลบังคับใช้และโอนย้าย บพข. มาเป็น “หน่วยบริหารจัดการทุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรมแห่งอนาคต” ภายใต้ “รวพ.” นับเป็นก้าวสำคัญบทใหม่ของระบบ อววน. ภายหลังการปฏิรูประบบราชการกระทรวง อว. ที่เราทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้าง และเป็นก้าวสำคัญของการจัดสรรทุนที่ตรงตามโจทย์ความต้องการของประเทศมากยิ่งขึ้น

PMU-B Newsletter ฉบับนี้เป็นมากกว่าการรายงานผลงาน แต่เป็นการนำเสนอตัวอย่างผลงานการสนับสนุนทุนการพัฒนา กำลังคนในกลุ่มแรงงานทักษะสูง (High-skilled workforce) ที่ได้รับการสนับสนุนจาก บพข. ในห้วงปี 2568 ที่ผ่านมา ผลงานวิจัย นวัตกรรมที่สกัดด้วยเทคนิค Cloud Point Extraction ด้านมะเร็ง และผลงานการพัฒนานวัตกรรมสแกนสมองแบบ 3 มิติ เพื่อรักษาโรคทางประสาทที่หาสาเหตุไม่ได้ เป็นเรื่องราวของคนที่ไม่ยอมหยุดพัฒนา ไม่ยอมหยุดเรียนรู้ นอกจากนี้ ยังมีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ การเปลี่ยนผ่านองค์กรใหม่และเทคโนโลยีมุ่งเน้น 6 ด้านของ บพข. ภายใต้ธีม รวพ. พร้อมอัปเดตกิจกรรมเด่นในช่วงที่ผ่านมา เพราะการเปลี่ยนแปลงที่ดีที่สุดเกิดขึ้นเมื่อทุกคนเข้าใจ มีส่วนร่วม และตระหนักว่า “ห้องที่ใหญ่ที่สุดในโลกคือห้องสำหรับการพัฒนา” ดังที่ Helmut Schmidt เคยกล่าวไว้ และผมเชื่อว่าห้องนั้นยังกว้างพอสำหรับเราทุกคน

หากทางผู้อ่านมีข้อมูลแนะนำหรือสอบถามประการใด สามารถติดต่อได้ที่

f Facebook Page: PMU-B บพข. และช่องทางอีเมลอิเล็กทรอนิกส์ ✉ pmu.b@nxpo.or.th

บพค. พลิกโฉมประเทศไทย ด้วยโครงการปั้นกำลังคนทักษะสูง ใน 3 อุตสาหกรรมเป้าหมาย กว่า 4,725 คน

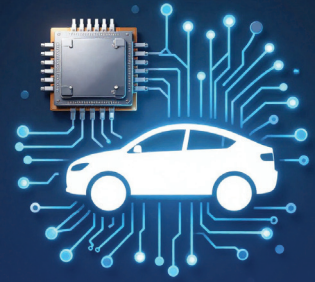
ประเทศไทยจะมีโรงงานได้กี่แห่ง? จะดึงดูดลงทุนได้เท่าไร? คำถามที่ต้องตอบในยุคนี้คือประเทศเรามีคนที่พร้อมทำงานในอุตสาหกรรมแห่งอนาคตได้มากเพียงใด? เมื่อ Semiconductor EV และ AI ไม่ใช่เพียงอุตสาหกรรมแห่งอนาคต แต่คือฟันเฟืองสำคัญของการยกระดับขีดความสามารถของประเทศ

ในห้วงเวลาที่เศรษฐกิจโลกกำลังเปลี่ยนผ่านจากยุคการผลิตแบบใช้แรงงานเข้มข้นไปสู่ยุคเศรษฐกิจฐานนวัตกรรม (Innovation-driven Economy) เทคโนโลยีขั้นสูงได้กลายเป็นทั้งเครื่องยนต์ใหม่ของการเติบโต (New growth engine) และดัชนีกำหนดจุดยืนของแต่ละประเทศ ในห้วงโซ่คุณค่าโลกอย่างชัดเจนขึ้นเรื่อย ๆ หากในอดีตความสามารถในการแข่งขันอาจวัดจากต้นทุนการผลิตหรือความได้เปรียบด้านทรัพยากรธรรมชาติ วันนี้โจทย์สำคัญกลับเปลี่ยนไปสู่คำถามที่ลึกและท้าทายกว่าเดิมว่าประเทศนั้น ๆ มี **กำลังคน** ที่สามารถทำงานกับเทคโนโลยีระดับสูงได้จริงเพียงใด

สำหรับประเทศไทย คำถามนี้มีได้เป็นเพียงประเด็นเชิงทฤษฎี หากแต่เป็นโจทย์เชิงยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับอนาคตของประเทศในอีกหลายทศวรรษข้างหน้า **กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)** ถือเป็นหน่วยงานด้านคลังปัญญาของประเทศไทย ได้กำหนดหนุมตพัฒนาากำลังคน การวิจัย และการสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศ เพื่อตอบโจทย์การแก้ไขปัญหาและการสร้างแผนที่นำทางที่ถูกทิศถูกทางไว้ตั้งแต่ระยะต้นน้ำ จนถึงปลายน้ำอย่างแท้จริง โดยเฉพาะใน 3 อุตสาหกรรมเป้าหมายที่กำลังเป็นหัวใจของการเปลี่ยนผ่านทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของโลก ได้แก่ (1) **เซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง** (Semiconductor and Advanced Electronics) (2) **ยานยนต์ไฟฟ้า** (Electric Vehicle: EV) และ (3) **ปัญญาประดิษฐ์** (Artificial Intelligence: AI) ซึ่งล้วนเป็นอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพสูงในการสร้างมูลค่าเพิ่ม สร้างงานคุณภาพ และยกระดับโครงสร้างเศรษฐกิจไทยไปสู่ประเทศที่รุ่มรวยด้วยฐานความรู้และเทคโนโลยี ตลอดจนนับเป็นวาระเร่งด่วนตามนโยบาย Big Quick Win ของรัฐบาลที่เชื่อว่าการเตรียมความพร้อมกำลังคนคือกุญแจหลักของการเปลี่ยนแปลง

สิ่งที่เราเรียนรู้ได้จากประสบการณ์ประเทศต่าง ๆ ที่ประสบความสำเร็จคือ การก้าวเข้าสู่สนามแข่งขันใหม่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับเทคโนโลยีหรือเม็ดเงินลงทุนเพียงอย่างเดียว หากขึ้นอยู่กับ **การมีคน** ที่พร้อมจะเรียนรู้ ปรับตัว เชื่อมโยงศาสตร์ต่าง ๆ และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในบริบทการผลิตและการวิจัยจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย ในความหมายนี้ การพัฒนากำลังคนจึงเป็นทั้งกิจกรรมสนับสนุนส่วนปลายของนโยบายในมิติอุตสาหกรรม และเป็นโครงสร้างพื้นฐานเชิงยุทธศาสตร์ของประเทศพอ ๆ กับโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ

บพค. จึงมองเห็นเงื่อนไขสำคัญข้อนี้อย่างชัดเจน และได้ขับเคลื่อนการพัฒนากำลังคนด้วยแนวคิดที่สอดคล้องกับโลกความจริงของอุตสาหกรรมปัจจุบัน นั่นคือ การพัฒนากำลังคนแบบ

Demand-driven หรือการออกแบบระบบการเรียนรู้และยกระดับทักษะจากความต้องการจริงของภาคอุตสาหกรรม ไม่ใช่การผลิตคนออกจากระบบการศึกษา โดยคาดหวังว่าตลาดแรงงานจะเป็นผู้ปรับตัวรองรับเองในภายหลัง ทำให้คำว่า **Upskill Reskill และ New Skill** ถูกบัญญัติศัพท์เชิงนโยบายที่ฟังดูทันสมัย เป็นกลไกในเชิงปฏิบัติที่เชื่อมโยงการศึกษา การฝึกอบรม งานวิจัย และการจ้างงานเข้าไว้ด้วยกันอย่างเป็นระบบ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริง

ในภาพใหญ่ ประเทศไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายเชิงโครงสร้างด้านกำลังคนหลายประการพร้อมกัน ทั้งการขาดแคลนบุคลากรทักษะสูงในสาขาเฉพาะทาง ช่องว่างระหว่างทักษะของบัณฑิตกับทักษะที่ภาคอุตสาหกรรมต้องการจริง การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีที่รวดเร็วเกินกว่าระบบการศึกษาแบบเดิมจะตอบสนองได้ทัน ตลอดจนความจำเป็นในการสร้างระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ตามบริบทอุตสาหกรรม หากไม่เร่งจัดการกับข้อจำกัดเหล่านี้ ประเทศไทยย่อมเสี่ยงต่อการตกอยู่ในสถานะ **ผู้ใช้เทคโนโลยี (User)** มากกว่า **ผู้สร้างเทคโนโลยี (Builder)** และท้ายที่สุดอาจกลายเป็นเพียงฐานการผลิตที่มีมูลค่าเพิ่มต่ำในห่วงโซ่อุปทานโลก

ภายใต้บริบทดังกล่าว ความพยายามของบพค. ในการพัฒนากำลังคนสำหรับ 3 อุตสาหกรรมเป้าหมาย จึงมีนัยสำคัญยิ่งกว่าการจัดหลักสูตรฝึกอบรมหรือสร้างผู้ผ่านการอบรมจำนวนหนึ่ง หากแต่เป็นการวางฐานรากใหม่ของประเทศให้พร้อมต่อการแข่งขันในยุคที่ความได้เปรียบไม่ได้อยู่ที่ใครผลิตได้มากกว่า แต่ใครมีคนนอกแบบแก้ปัญหา วิจัย และพัฒนาได้เร็วกว่าต่างหาก

การเข้ามาของเทคโนโลยีด้าน Semiconductor: ถึงเวลาต้องเริ่มสร้างคน เพื่อต่อยอดเทคโนโลยี

หากจะมองหาอุตสาหกรรมหนึ่งที่สะท้อนความเข้มข้นของการแข่งขันทางเทคโนโลยีโลกได้ชัดเจนที่สุด อุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์

ย่อมเป็นคำตอบสำคัญ ชิปและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูงมิได้เป็นเพียงส่วนประกอบของสินค้าเทคโนโลยี แต่เป็นรากฐานของระบบเศรษฐกิจดิจิทัลทั้งระบบ ตั้งแต่โทรศัพท์มือถือ ศูนย์ข้อมูล รถยนต์ไฟฟ้า อุปกรณ์การแพทย์ ระบบอัตโนมัติในโรงงาน ไปจนถึงปัญญาประดิษฐ์และเทคโนโลยีด้านความมั่นคง ด้วยเหตุนี้ หลายประเทศจึงแข่งขันกันอย่างหนักเพื่อยกระดับศักยภาพของตนในห่วงโซ่อุปทานเซมิคอนดักเตอร์ ทั้งในด้านการออกแบบ (Design) การผลิต (Manufacturing) การทดสอบ (Testing) และการประกอบขั้นสูง (Assembly)

ประเทศไทยแม้จะยังมีผู้ใช้ในระดับต้นน้ำในอุตสาหกรรมนี้ แต่เรามีศักยภาพอย่างยิ่งในการขยับบทบาทของตนในห่วงโซ่คุณค่า โดยเฉพาะในมิติของการพัฒนาบุคลากรที่สามารถรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง การออกแบบวงจรรวม การออกแบบแผ่นวงจรพิมพ์ และการประยุกต์ใช้ AI/ML ในกระบวนการผลิต คำถามสำคัญจึงไม่ใช่ว่าไทยจะสร้างโรงงานเพิ่มได้กี่แห่ง แต่คือไทยจะมีกำลังคนที่จะร่วมทำงานในอุตสาหกรรมนี้ได้มากเพียงใด

หนึ่งในตัวอย่างที่น่าสนใจคือความร่วมมือระหว่าง บริษัท ซีเกท เทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด กับ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งมุ่งพัฒนาทักษะบุคลากรด้านเซมิคอนดักเตอร์และเทคโนโลยีแผ่นเวเฟอร์ ควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะด้าน AI และ Machine Learning ผ่านกรณีใช้งานจริงของบริษัท ความสำคัญของโครงการนี้อยู่ที่การทำให้การพัฒนาคนไม่แยกขาดจากบริบทการทำงานจริง ผู้เข้าร่วมกว่า 1,000 คนไม่เพียงได้เรียนรู้ทฤษฎี แต่ได้ฝึกทักษะที่สามารถนำไปใช้ในภาคอุตสาหกรรมทันที ทั้งในระดับวิศวกรของบริษัท บุคลากรในเครือข่ายซัพพลายเชน และบุคลากรทั่วไปที่ต้องการยกระดับหรือปรับทักษะ คุณค่าที่โดดเด่นของความร่วมมือนี้อยู่ที่การทำให้แนวคิด “สร้างคนก่อน ดึงการลงทุนตาม” กลายเป็นรูปธรรม เพราะสำหรับอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ การมีคนที่จะร่วมทำงานจริงคือเงื่อนไขสำคัญที่สุดประการหนึ่งของการตัดสินใจลงทุนจากภาคเอกชน นอกจากนี้ การส่งคณาจารย์และนักวิจัยไทยไปแลกเปลี่ยนกับบริษัทซีเกทในสหรัฐอเมริกา ยังช่วยยกระดับคุณภาพของระบบการเรียนรู้ในประเทศให้เชื่อมโยงกับกระบวนการผลิตระดับโลก เกิดการถ่ายทอดองค์ความรู้กลับสู่มหาวิทยาลัยและเครือข่ายวิชาชีพ ซึ่งมีความหมายอย่างยิ่งต่อการสร้างฐานกำลังคนระยะยาว

ในอีกด้านหนึ่ง ความร่วมมือกับ บริษัท ลูเมนต้า อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล (ประเทศไทย) จำกัด สะท้อนให้เห็นโอกาสของประเทศไทยในอุตสาหกรรมโฟโตนิคส์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง ซึ่งกำลังเป็นส่วนสำคัญของโลกดิจิทัลและระบบสื่อสารสมัยใหม่ การร่วมกันพัฒนาหลักสูตร Co-op Training เพื่อสร้างบุคลากรและผู้เชี่ยวชาญด้านโฟโตนิคส์ในประเทศ มิได้เป็นเพียงการเตรียมแรงงานสำหรับโรงงานใดโรงงานหนึ่ง แต่เป็นการปูทางให้อุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูงของไทยสามารถเดินไปสู่นาคตได้อย่างมั่นคง

เมื่อพิจารณาในภาพรวม การพัฒนากำลังคนด้านเซมิคอนดักเตอร์ที่ บพข. สนับสนุน นอกจากจะเป็นการผลิตแรงงานตามจำนวนตำแหน่งที่ต้องการแล้ว แต่ยังเป็นการสร้าง ecosystem ของการเรียนรู้เชิงลึก ที่เชื่อมโยงมหาวิทยาลัย ภาคอุตสาหกรรม สมาคมวิชาชีพ และมาตรฐานสากลเข้าด้วยกัน อันรากฐานสำคัญของการยกระดับประเทศจากฐานการผลิตอิเล็กทรอนิกส์ทั่วไปไปสู่การมีบทบาทที่ซับซ้อนและมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นในห่วงโซ่อุปทานโลก

การเปลี่ยนโครงสร้างความรู้ เทคโนโลยี และห่วงโซ่อุปทานทั้งหมด ตั้งแต่แบตเตอรี่ ระบบไฟฟ้าแรงสูง ระบบอัดประจุ ซอฟต์แวร์ควบคุม ไปจนถึงบริการหลังการขายและการซ่อมบำรุง

ด้วยเหตุนี้ การเตรียมความพร้อมด้านกำลังคนจึงเป็นหัวใจสำคัญของการเปลี่ยนผ่านอุตสาหกรรม EV หากประเทศไทยยังมีโครงสร้างทักษะที่ผูกอยู่กับยานยนต์แบบเดิม การรักษาระดับอุตสาหกรรมยานยนต์ของประเทศไว้ในระยะยาวย่อมเป็นเรื่องยากอย่างยิ่ง ความท้าทายที่นอกเหนือจากการดึงดูดผู้ผลิต EV เข้ามาลงทุนนั้นคือ การสร้างแรงงานช่างเทคนิค วิศวกร และนักพัฒนาระบบที่เข้าใจเทคโนโลยี EV อย่างแท้จริง

ภายใต้แนวคิดนี้ บพข. ได้สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรม EV โดยเฉพาะในภาคบริการปลายทาง ซึ่งเป็นจุดที่ใกล้ชิดกับประชาชนและผู้บริโภคมากที่สุด ตัวอย่างที่โดดเด่นคือความร่วมมือระหว่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ กับ บริษัท บีซีเนส เซอร์วิส เซส อัลไลแอนซ์ จำกัด และ บริษัท แสบปี เนสท์ สเปซ จำกัด ในการพัฒนากำลังคนด้านการตรวจสอบและบำรุงรักษาแบตเตอรี่สำหรับยานยนต์ไฟฟ้าตามมาตรฐานความปลอดภัยของระบบไฟฟ้าแรงสูง

โครงการนี้มีความหมายอย่างมากในเชิงโครงสร้าง เพราะระบบแบตเตอรี่และไฟฟ้าแรงสูงเป็นหัวใจของ EV และเป็นจุดที่ต้องอาศัยความรู้เฉพาะทางสูง ผู้จัดการ ช่างเทคนิค และช่างยนต์จากศูนย์บริการ Fit Auto ที่ได้รับการอบรมกว่า 150 คน ไม่ใช่แค่เพียงได้รับความรู้ด้านเทคนิค แต่ยังได้ฝึกปฏิบัติจริงในสภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับการทำงานจริง สัมผัสกับมาตรฐานความปลอดภัยระดับสากลทำให้เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องและปลอดภัย ลดความเสี่ยงต่ออุบัติเหตุ และเพิ่มมาตรฐานการให้บริการในระบอบนิเวศ EV ของประเทศ

ในอีกมิติหนึ่ง ความร่วมมือระหว่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กับ บริษัท แคลแดนซ์ จำกัด ได้ขยายกรอบการพัฒนาบุคลากร EV ไปสู่เรื่องที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น คือ เทคโนโลยีเครื่องอัดประจุยานยนต์ไฟฟ้า ซึ่งกำลังกลายเป็นองค์ประกอบสำคัญของโครงสร้างพื้นฐานสาธารณะและธุรกิจบริการในอนาคต การออกแบบหลักสูตร

อุตสาหกรรม EV: เมื่อการเปลี่ยนผ่านของอุตสาหกรรมยานยนต์ต้องเริ่มที่การเปลี่ยนผ่านของทักษะคน

อุตสาหกรรมยานยนต์ ถือเป็นหนึ่งในเสาหลักทางเศรษฐกิจของประเทศไทยมาอย่างยาวนาน แต่การมาถึงของยานยนต์ไฟฟ้าได้เปลี่ยนโฉมหน้าพื้นฐานของอุตสาหกรรมนี้อย่างสิ้นเชิง รถยนต์ EV ไม่ได้เป็นเพียงรถยนต์ที่เปลี่ยนจากเครื่องยนต์สันดาปเป็นมอเตอร์ไฟฟ้า หากแต่เป็น

ที่ครอบคลุมทั้งฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ การติดตั้ง การบำรุงรักษา ตลอดจนการประยุกต์ใช้ AI และ Machine Learning ในระบบซัพพลายเชน แสดงให้เห็นถึงแนวทางการพัฒนาทักษะแบบองค์รวม ที่มองว่า EV ไม่ใช่เพียงรถยนต์หนึ่ง แต่ต้องมีความเข้าใจระบบนิเวศ EV คือการบูรณาการหลายเทคโนโลยีเข้าด้วยกัน

นอกจากนี้ การสนับสนุนงบประมาณยังได้แสดงให้เห็นว่า การที่ผู้เข้าฝึกอบรมสามารถต่อยอดองค์ความรู้จนเกิดต้นแบบผลิตภัณฑ์ เช่น อุปกรณ์ตรวจสอบสัญญาณการสื่อสารและเครื่องอัดประจุแบบพกพา ทำให้ระบบการพัฒนากำลังคนที่ไม่ได้จบลงแค่การมีงานทำ แต่สามารถต่อยอดเป็นผู้สร้างนวัตกรรมและผู้ประกอบการรายใหม่ นี่คือการเปลี่ยนผ่านจากการพัฒนาทักษะเพื่อการปฏิบัติงาน ไปสู่การพัฒนาศักยภาพเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มในระบบเศรษฐกิจ

หากมองในเชิงนโยบาย การเตรียมกำลังคน EV ที่ บพค. สนับสนุนจึงเป็นการรองรับการเปลี่ยนผ่านทั้งระบบ ตั้งแต่ระดับช่างผู้ปฏิบัติงานจริงในศูนย์บริการ ไปจนถึงวิศวกร นักวิจัย และผู้พัฒนานวัตกรรมในโครงสร้างพื้นฐานการชาร์จและบริการดิจิทัลที่เกี่ยวข้อง สิ่งนี้ทำให้ประเทศไทยมีโอกาสไม่เพียงรักษาฐานอุตสาหกรรมยานยนต์เดิมไว้ แต่ยังอาจก้าวไปสู่การเป็นฐานบริการและเทคโนโลยี EV ที่เข้มแข็งของภูมิภาคได้ในอนาคต

อุตสาหกรรม AI: จากผู้ใช้เครื่องมือสู่ผู้แก้ปัญหาประเทศด้วยปัญญาประดิษฐ์

หากเชมิกอนดักเตอร์คือสมองของโลกดิจิทัล และ EV คือสัญลักษณ์ของการเปลี่ยนผ่านอุตสาหกรรมการผลิต สำหรับ AI เองก็อาจกล่าวได้ว่าเป็นระบบประสาท ของเศรษฐกิจยุคใหม่ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ได้แทรกซึมเข้าไปในทุกภาคส่วนอย่างรวดเร็ว ตั้งแต่การผลิต การแพทย์ เกษตรกรรม โลจิสติกส์ บริการ ไปจนถึงการบริหารภาครัฐและการจัดการภัยพิบัติ

อย่างไรก็ตามสาระสำคัญของ AI ในบริบทการพัฒนาประเทศไม่ได้อยู่ที่ความสามารถในการประมวลผลข้อมูลจำนวนมหาศาลเพียงอย่างเดียวเท่านั้น หากอยู่ที่ความสามารถในการทำให้คนในระบบเศรษฐกิจและสังคมสามารถมองโจทย์ปัญหาใหม่ (Issue) และการออกแบบทางออกใหม่ (Solution) ได้ดีขึ้น การพัฒนากำลังคนด้าน AI ควรเป็นการสร้างคนที่สามารถใช้ AI เป็นเครื่องมือไม่ควรถูกตีความอย่างแคบว่าเป็นการผลิตโปรแกรมเมอร์หรือผู้เชี่ยวชาญโมเดลเท่านั้น หากควรมุ่งสร้างคนที่เข้าใจข้อมูล เข้าใจงาน เข้าใจบริบทธุรกิจและสังคม และสามารถนำ AI เป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาที่มีความหมายได้จริง

แนวคิดนี้ปรากฏชัดในการสนับสนุนของ บพค. ที่มุ่งพัฒนากำลังคนด้าน AI ในกลุ่ม Cloud AI Provider, System Integrator และ AI Adopter รวมกว่า 3,300 คน โดยหนึ่งในตัวอย่างที่น่าสนใจคือโครงการของ บริษัท เดฟโตรนแมพเพอร์ จำกัด ที่ใช้ฐานข้อมูลภูมิสารสนเทศปัญญาประดิษฐ์ (Geo-AI) เป็นกลไกหลักในการฟื้นฟูเมืองหาดใหญ่จากวิกฤตอุทกภัยปี 2568 ความสำคัญของโครงการนี้มิได้จำกัดอยู่เพียงที่การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย หากอยู่ที่กระบวนการเรียนรู้แบบ Learning by Doing ที่ให้ผู้เข้าร่วมได้พัฒนาทักษะผ่านสถานการณ์จริงเพื่อทำให้ AI กลายเป็นเครื่องมือแก้ปัญหาจริงของประเทศ ปัญญาประดิษฐ์จึงไม่ได้ถูกสอนในฐานวิชา แต่ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการเข้าใจเมือง สำรวจพื้นที่ สร้างข้อมูลแผนที่ภาพถ่าย 360 องศา และต่อยอดเป็นศูนย์ข้อมูลกลางภูมิสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการน้ำท่วม นี่คือการพัฒนาที่สอดคล้องกับทิศทาง AI ที่เชื่อมโยงกับโจทย์ประเทศจริงที่ไม่ใช่จำกัดอยู่ในห้องเรียนหรือห้องปฏิบัติการอีกต่อไป แต่เป็นการเรียนรู้เพื่อทำให้ประเทศดีขึ้น

อีกตัวอย่างหนึ่งที่สะท้อนบทบาทของ AI ในการเพิ่มขีดความสามารถอุตสาหกรรม คือความร่วมมือระหว่าง บริษัท เกษตรภักษ์อุตสาหกรรม จำกัด กับ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ซึ่งพัฒนาทักษะ

บุคลากรด้าน AI ให้แก่วิศวกร นักวิจัย และเจ้าหน้าที่เทคนิคสายการผลิตจำนวน 565 คน ในภาคอุตสาหกรรมการเกษตร ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นไม่ได้หยุดอยู่ที่การอบรม แต่ต่อยอดเป็นผลงาน AI กว่า 48 โครงการ และมีอย่างน้อย 8 โครงการที่มีศักยภาพนำไปใช้จริงในองค์กร สิ่งที่น่าสนใจเป็นพิเศษคือการที่ AI ถูกนำไปใช้กับโจทย์เฉพาะทาง เช่น การตรวจจับพฤติกรรมของปศุสัตว์ในโรงเพาะเลี้ยง การวิเคราะห์ความเสี่ยงของโรคระบาด และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่า AI ที่มีความหมายต่อประเทศไทยไม่จำเป็นต้องเป็นเทคโนโลยีที่ล้ำไกลในเชิงภาพลักษณ์เสมอไป แต่อาจเป็น AI ที่ตอบโจทย์คนไทย อุตสาหกรรมและเศรษฐกิจไทยได้อย่างตรงจุด ซึ่งในกรณีนี้สามารถลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตได้ 2-5% ต่อปี และยังสามารถนำไปสู่แผนการ spin-off ทางธุรกิจมูลค่าสูงอีกด้วย

อุตสาหกรรมแห่งอนาคตจะเกิดขึ้นไม่ได้ หากประเทศไทยไม่มีกำลังคนแห่งอนาคต

เมื่อพิจารณาจากทั้ง 3 อุตสาหกรรมเป้าหมาย จะเห็นได้ชัดว่าทั้ง Semiconductor, EV และ AI ต่างมีธรรมชาติร่วมกันประการหนึ่ง คือเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่อาจเติบโตได้ด้วยการลงทุนเชิงกายภาพเพียงอย่างเดียว แต่ต้องอาศัยกำลังคนที่มีทักษะลึก เข้าใจเทคโนโลยี และสามารถเรียนรู้ตลอดเวลาเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว

ในความหมายนี้ การพัฒนากำลังคนของ บพค. จึงมิใช่เพียงการเติมคนเข้าสู่ตลาดแรงงาน แต่เป็นกลไกการสร้างทุนมนุษย์เชิงยุทธศาสตร์ให้แก่ประเทศ จำนวนกว่า 4,725 คน ผ่านการสนับสนุนทุนเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic fund, SF) ของกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประจำปี 2568 ในแผนงานเป้าหมายสำคัญตามยุทธศาสตร์ ววน. เรื่อง “ประเทศไทยเกิดงานใหม่ ทักษะสูง รายได้ดี ใน 3 อุตสาหกรรม (Semiconductor, EV และ AI)” ซึ่งสามารถดำเนินการได้อย่างดี แม้รอบการทำงานจะสั้นเพียงไม่ถึง 5 เดือน อีกทั้งยังส่งผลสัมฤทธิ์สำคัญในการประเมินกำลังคนด้วย 2 รูปแบบ ได้แก่ 1) การจ้างงานใหม่ (New hiring) และ 2) การขึ้นอัตราค่าตอบแทนให้สูงกว่าค่าอัตราเงินเพื่อเฉลี่ยร้อยละ 2 สะท้อนให้เห็นว่าเป็นการออกแบบอนาคตของไทยผ่านการสร้างคนที่พร้อมทำงานจริง พร้อมวิจัยจริง พร้อมเปลี่ยนผ่านองค์กรจริง และพร้อมสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ได้จริง การทำงานเชิงรุกเช่นนี้ช่วยให้คำว่า Upskill และ Reskill หลุดพ้นจากการเป็นวาทกรรมเชิงนโยบาย และกลายเป็นกระบวนการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศอย่างเป็นรูปธรรม

หากประเทศไทยต้องการยืนอยู่ในตำแหน่งที่มั่นคงในเศรษฐกิจโลกยุคใหม่ ประเทศจำเป็นต้องมองกำลังคนเป็นมากกว่าทรัพยากรแรงงาน แต่ต้องมองเป็นสินทรัพย์ทางยุทธศาสตร์ที่ต้องลงทุน พัฒนา และบ่มเพาะอย่างต่อเนื่อง เพราะท้ายที่สุดแล้ว โรงงานอัจฉริยะจะไม่เกิดขึ้นหากไม่มีวิศวกรที่เข้าใจระบบ ระบบซัพพลายเชนอัจฉริยะจะไม่เกิดขึ้นหากไม่มีนักพัฒนาที่เชื่อมฮาร์ดแวร์กับซอฟต์แวร์ได้ และ AI ที่ช่วยแก้ปัญหาประเทศจะไม่เกิดขึ้นเลย หากไม่มีคนที่เข้าใจทั้งข้อมูล เทคโนโลยี และบริบทของปัญหา

ดังนั้น อุตสาหกรรมแห่งอนาคตจึงมิได้เริ่มต้นที่เครื่องจักรหรือโครงสร้างพื้นฐาน หากจำเป็นต้องเริ่มที่คน ทั้งในรูปแบบ Manpower และ Brainpower ด้วย และในวันที่ประเทศไทยกำลังเร่งสร้างพิกัดจุดยืนเชิงยุทธศาสตร์ของตนในโลกใหม่ บทเรียนจากการขับเคลื่อนของ บพค. ชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า การลงทุนที่คุ้มค่าที่สุดอาจไม่ใช่การลงทุนในเทคโนโลยีเพียงอย่างเดียว แต่คือการลงทุนในกำลังคนที่สามารถใช้เทคโนโลยีนั้นเพื่อเปลี่ยนอนาคตของประเทศได้จริง

UWC. - มหาวิทยาลัยพะเยา

พัฒนานวัตกรรมการสกัดเขียวด้วยเทคนิค CPE: ยกระดับสมุนไพรไทยสู่สารต้านมะเร็งและอนุมูลอิสระ

คำถามที่หลายคนตั้งข้อสงสัยก็คือ Cloud Point Extraction (CPE) เป็นนวัตกรรมการสกัดเขียว สำหรับการสกัดสารประกอบชีวภาพที่ไวต่อความร้อนจากอาหาร โดยเน้นประสิทธิภาพด้านความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เนื่องจากไม่ใช้สารเคมีที่เป็นพิษ และมีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ แต่ทำไมเทคโนโลยีที่ดีแบบนี้ยังไม่แพร่หลายในประเทศเรา? คำตอบอยู่ที่การเชื่อมโยงจากห้องแล็บสู่โรงงานจริง ในปีงบประมาณ 2567 บพข. ให้การสนับสนุน มหาวิทยาลัยพะเยา โดย รศ.ดร.อัญชลี ระวังการดำเนินโครงการการสกัดเบอร์จีนิและกรดโปรโตคาเทชูอิกเข้มข้นจากพืชเพื่อผลิตสารต้านเซลล์มะเร็งและต้านอนุมูลอิสระด้วยนวัตกรรมการสกัดเขียว แบบ cloud point ที่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมีศักยภาพในการผลิตในระดับอุตสาหกรรม ตามแผนงาน N38 (S3P18) วิจัยขั้นแนวหน้าในสาขาสำคัญเพื่อประยุกต์และพัฒนาต่อยอดเศรษฐกิจ BCG

จากการศึกษาของสำนักงานข้อมูลสมุนไพร มหาวิทยาลัยมหิดลพบว่าสารเบอร์จีนิ้นอกจากมีฤทธิ์ต้านเบาหวาน และลดไขมันในเลือดแล้วยังมีฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระ ในขณะที่กรดโปรโตคาเทชูอิกเป็นสารประกอบธรรมชาติที่อยู่ในกลุ่มกรดฟีนอลิก ซึ่งมีคุณสมบัติต้านอนุมูลอิสระ ด้านการอักเสบ และต้านจุลชีพ สารเบอร์จีนิและกรดโปรโตคาเทชูอิกพบได้ในพืชสมุนไพรไทย เช่น ชา ว่านหางจระเข้ อัญชัญ กระเจี๊ยบ ข้าวฟ่าง กะหล่ำปลี และดอกกะหล่ำ อันเป็นเครื่องยืนยันว่าทรัพยากรที่เรามีอยู่ในมือสามารถเปลี่ยนเป็นนวัตกรรมระดับโลกได้จริง ทีมวิจัยมีความร่วมมือกับหน่วยงานวิจัยในภาครัฐ ได้แก่ มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยพายัพ และมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร รวมทั้งภาคเอกชนที่ตั้งอยู่ในจังหวัดพะเยา ได้แก่ บริษัท สมายล์ กรีนเทค จำกัด การวิจัยและพัฒนาสมุนไพรไทยรองรับอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องสำอาง จะช่วยเพิ่มมูลค่าสมุนไพรไทยและเป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่มีความหลากหลายทางชีวภาพอย่างมากในประเทศ

ผู้พัฒนาสินค้าคุณภาพจากสมุนไพรไทย ส่งเสริมการแปรรูปและจัดจำหน่ายทั้งในไทยและต่างประเทศ เพื่อยกมาตรฐานของพืชผลผลิตของไทย ทั้งนี้ บริษัท สมายล์ กรีนเทค จำกัด ได้ร่วมสนับสนุนงบประมาณ In-cash และ In-kind เพื่อพัฒนากระบวนการนาโนเทคโนโลยี เป็นตัวอย่างของพันธมิตรที่มองเห็นอนาคตร่วมกัน ทีมวิจัยใช้เทคนิค CPE สกัดเบอร์จีนิและกรดโปรโตคาเทชูอิกเข้มข้น

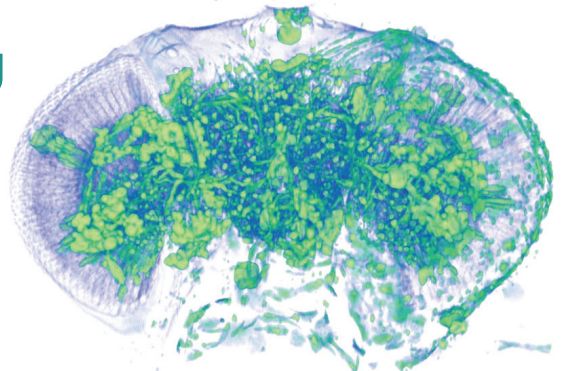
Cr. Facebook Smile Green T

จากพืช โดยเลือกใช้สารลดแรงตึงผิวที่มีความปลอดภัยทางอาหารและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเตรียมเป็น nanoparticle ของสารความเข้มข้นสูงในรูปอิมัลชัน

และนำสารที่สกัดได้ในรูปของ nanoparticle ไปทดสอบฤทธิ์ทางชีวภาพในการต้านเซลล์มะเร็ง ต้านอนุมูลอิสระ ต้านเชื้อจุลินทรีย์ ทดสอบการระคายเคืองต่อผิวหนัง ทดสอบความเป็นพิษต่อเซลล์ และความคงตัวของสารเมื่อผ่านระบบทางเดินอาหารจำลอง ครบวงจรจากแล็บสู่ผลิตภัณฑ์ที่คนใช้จริงได้

นอกจากการพัฒนาองค์ความรู้ทางวิชาการในรูปแบบบทความวิจัยที่ได้รับการตอบรับตีพิมพ์หรือได้ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ ในระดับ Q1/Tier 1 ในฐานะข้อมูล Scopus และการพัฒนานักวิจัยสมรรถนะสูงที่มีความเชี่ยวชาญขั้นสูงด้านเทคโนโลยีการสกัดเขียวสารสำคัญจากพืช ให้ได้รับการพัฒนาทักษะเพิ่มขึ้นด้านการสกัดเบอร์จีนิและกรดโปรโตคาเทชูอิกเข้มข้นจากพืชเพื่อผลิตสารต้านเซลล์มะเร็งและต้านอนุมูลอิสระ จำนวน 9 คนแล้ว มิใช่เพียงการสร้างองค์ความรู้ แต่คือการสร้างคน โครงการจะได้พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่จากสารเบอร์จีนิและกรดโปรโตคาเทชูอิกเข้มข้นจากพืชในระดับอุตสาหกรรม จำนวน 2 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ 1) ผลิตภัณฑ์จาก nanoparticles ที่ผ่านการทดสอบการระคายเคืองต่อผิวหนังและการผ่านระบบทางเดินอาหารจำลอง และ 2) ผลิตภัณฑ์อาหารป้องกันมะเร็งที่มีสารเบอร์จีนิและกรดโปรโตคาเทชูอิกเข้มข้นจากพืช เป็นนวัตกรรมใหม่ด้านอาหารแห่งอนาคต สร้างมูลค่าเพิ่มให้สมุนไพรไทย ใช้เทคโนโลยีที่ตอบสนองความต้องการของอุตสาหกรรม และมีศักยภาพในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันให้อุตสาหกรรมอาหาร ตามเป้าหมายการพัฒนาโมเดลเศรษฐกิจ BCG ของประเทศ สิ่งนี้เน้นย้ำว่า... เมื่องานวิจัยมีคุณภาพ มีพันธมิตรที่แท้จริง และมีเป้าหมายที่ชัดเจน ความเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นเอง เพราะนั่นคือวิธีที่เราจะยกระดับสมุนไพรไทยให้เป็นที่ยอมรับในเวทีโลกได้จริง

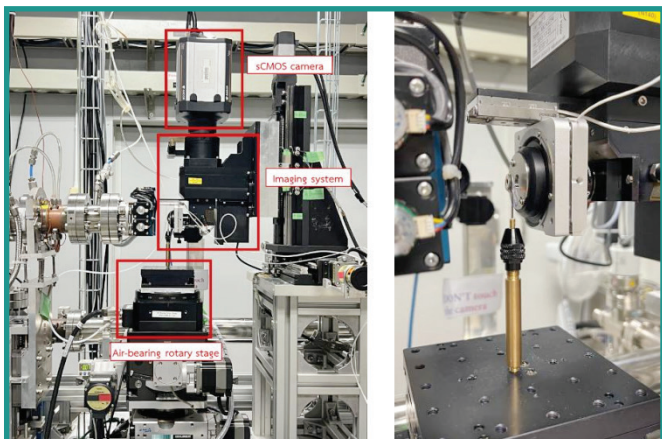
บพค. พลักดันภาคีเครือข่าย นักวิจัยนานาชาติ ไขความลับของสมองด้วยเทคโนโลยี ซินโครตรอน

เรามักได้ยินคำถามที่น่าสนใจว่า ทำไมการวิจัยสมองระดับโลกถึงก้าวไปเร็วขนาดนี้ แต่นักวิจัยไทยยังเข้าไปมีส่วนร่วมได้น้อย? คำตอบไม่ได้อยู่ที่ความรู้ความสามารถ แต่อยู่ที่การสร้างระบบและกลไกการทำงานร่วมกันอย่างเข้มแข็งในรูปแบบภาคีเครือข่าย ววน. ด้านต่าง ๆ ของประเทศที่เชื่อมถึงเครือข่ายนานาชาติได้จริง ยังมีช่องว่างต้องเติมเต็ม จำเป็นต้องมีการเชื่อมโยงผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิทยาศาสตร์และการวิจัยให้ทำงานร่วมกันเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ พัฒนาเทคโนโลยีใหม่ และสร้างนวัตกรรมที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ การใช้ทรัพยากรร่วมกัน และการสนับสนุนที่จำเป็นในการขับเคลื่อนการวิจัยและนวัตกรรมให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ การขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณ ขาดบุคลากรที่มีทักษะและความเชี่ยวชาญสูง รวมทั้งข้อกำหนดและกระบวนการทางกฎหมายที่มีความซับซ้อน สิ่งเหล่านี้เป็นอุปสรรคที่ต้องแก้ไข ไม่ใช่เพื่อยอมแพ้ นั่นคือเหตุผลที่ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 บพค. จึงลงทุนกับสิ่งที่เชื่อว่าจะเปลี่ยนภูมิทัศน์การวิจัยของประเทศ สนับสนุนโครงการภาคีเครือข่ายนักวิจัยเพื่อพัฒนาและยกระดับเทคโนโลยีซินโครตรอนสู่ความร่วมมือระดับนานาชาติ ในการสร้างแผนที่สมองแบบสามมิติและนวัตกรรมการรักษาโรคทางประสาทที่ยังหาสาเหตุไม่ได้ ผ่านแผนงาน N49 (S4P22) สร้างระบบและกลไกการทำงานร่วมกันอย่างเข้มแข็งในรูปแบบภาคีเครือข่ายวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมด้านต่าง ๆ ของประเทศ ภายใต้กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อสร้างกลไกการทำงานวิจัยร่วมกันระหว่างภาคีเครือข่าย ววน. ผ่านการแบ่งปันทรัพยากรและความเชี่ยวชาญจากหน่วยที่เข้าร่วมทั้งหมดเพื่อสร้างนวัตกรรมที่มีผลต่อเศรษฐกิจและสังคม เป้าหมายคือการทำให้ นักวิจัยไทยไม่ได้เป็นแค่ผู้รับ แต่เป็นผู้ร่วมสร้างความก้าวหน้าในระดับโลก ภาคีเครือข่ายระดับนานาชาติ

ที่เกิดขึ้น ระหว่างนักวิจัยซินโครตรอน ประสาทวิทยาศาสตร์ และแพทย์ผู้เชี่ยวชาญทางพยาธิวิทยาและศัลยกรรมประสาท ในกลไกความร่วมมือตาม MOU ระหว่าง สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) สถาบันประสาทวิทยา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยวณิธรราช Institute of Physics, Academia Sinica ไต้หวัน ห้องปฏิบัติการซินโครตรอน Spring-8 ประเทศญี่ปุ่น ห้องปฏิบัติการซินโครตรอน Pohang Accelerator Laboratory (PAL) ประเทศเกาหลีใต้ เป็นตัวอย่างของความร่วมมือที่เกิดจากวิสัยทัศน์ร่วม ไม่ใช่แค่ข้อตกลงบนกระดาษ ศักยภาพที่แท้จริงของเทคโนโลยีนี้ **ร่วมสร้างแผนที่สมองแบบสามมิติและนวัตกรรมการรักษาโรคทางประสาทที่ยังหาสาเหตุไม่ได้** ทำงานวิจัยและพัฒนาาระบบถ่ายภาพเอกซเรย์โทโมกราฟีความละเอียดสูง พัฒนาเทคโนโลยีซินโครตรอนสำหรับถ่ายภาพเซลล์ประสาท โครงการนี้จะเพิ่มขีดความสามารถของระบบลำเลียงแสงและสถานีทดลองของสถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) เพื่อการถ่ายภาพเอกซเรย์ด้วยซินโครตรอน ด้วยเทคโนโลยี Synchrotron X-ray Microtomography ที่พื้นที่สร้างภาพถ่าย 3 มิติของสมองมนุษย์ที่คล้ายกับเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เชื่อมต่อของสมองแต่ละจุด เพื่อให้ข้อมูลเส้นทางหลักของสมอง โดยเทคโนโลยีนี้จะช่วยให้นักวิจัยสามารถเลือกศึกษารายละเอียดของสมองในส่วนที่สนใจได้

ทั้งนี้ เครื่องกำเนิดแสงซินโครตรอนของสถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) ที่มีขนาด 3 GeV จะช่วยทำให้ภาพถ่ายสมอง 3 มิติ มีความละเอียดมากขึ้น จาก 1 ไมครอนให้เป็น 0.3 ไมครอน ชัดกว่าการถ่ายภาพด้วยเทคโนโลยี MRI เป็นก้าวกระโดดที่จะเปลี่ยนวิธีที่เราเข้าใจสมองมนุษย์ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับงานวิจัยด้านต่าง ๆ เช่น ช่วยวินิจฉัยโรคที่เกี่ยวข้องกับสมอง เป็นประโยชน์กับการรักษาโรคสมองในอนาคต แต่ที่สำคัญที่สุดคือการที่นักวิจัยไทยจะได้เข้าร่วมโครงการสนับสนุนการเข้าร่วมของนักวิจัยไทย ให้เป็นสมาชิกภาคีเครือข่ายนานาชาติภายใต้โครงการสร้างแผนที่คอนเนกโทมของสมอง (Human Connectome) ที่ก่อตั้งโดยสถาบันสาธารณสุขแห่งชาติ (NIH) สหรัฐอเมริกา ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อไขความลับการทำงานของจิตใจ โดยการทำแผนที่รายละเอียดการทำงานของสมองในระดับเซลล์ประสาท นับเป็นก้าวสำคัญสู่การไขปริศนาความซับซ้อนของจิตใจมนุษย์ ผ่านการวิเคราะห์การทำงานของสมองในระดับเซลล์ประสาทนี้คือโอกาสที่นักวิจัยไทยจะได้ยืนอยู่แถวหน้าของการค้นพบที่จะเปลี่ยนแปลงมนุษยชาติ เทคโนโลยีนี้ไม่ได้เพียงยกระดับศักยภาพของนักวิจัยไทย แต่ยังเสริมสร้างบทบาทของไทยในเวทีวิทยาศาสตร์นานาชาติอย่างก้าวกระโดด เพราะการไขปริศนาความซับซ้อนของจิตใจมนุษย์นี้ไม่ใช่แค่ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ แต่เป็นความหวังใหม่สำหรับผู้ป่วยโรคทางประสาทนับล้านคนทั่วโลก!

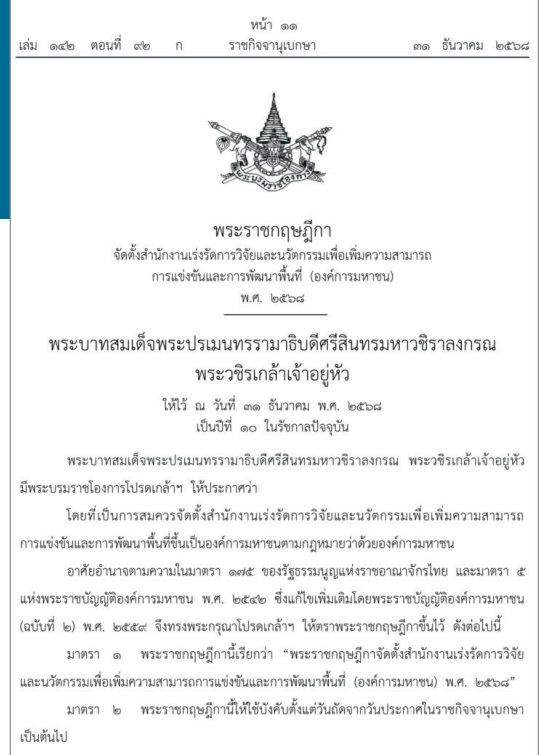
บทบาทภารกิจ PMU กับการเปลี่ยนผ่านสู่ องค์การมหาชน (PMUs Transformation) การปฏิรูป อว. กับระบบ ววน. ปัจจุบัน

ตั้งแต่การปฏิรูประบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) เมื่อปี พ.ศ. 2562 ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 4 ฉบับ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นมิใช่เพียงการปรับโครงสร้าง แต่คือการออกแบบระบบใหม่ให้ตอบโจทย์ความท้าทายที่ไม่เคยเจอมาก่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พระราชบัญญัติสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 และพระราชบัญญัติส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2562 ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงใหญ่ในการบริหารราชการ โดยการควบรวมเอาหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับของหลากหลายภาคส่วน ทั้งสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และทบวงมหาวิทยาลัย เข้ามาอยู่ภายใต้การกำกับในกระทรวงเพียงแห่งเดียว และทำให้เกิดการทำงานของกระทรวงออกเป็น 2 ส่วนที่ชัดเจน ได้แก่ 1) ด้านการอุดมศึกษา และ 2) ด้านการพัฒนาวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม โดยในมุมมองของกระทรวง อว. นั้น มิได้จำกัดเพียงแค่ว่า เป็นกระทรวงอุดมศึกษาที่ผลิตกำลังคนและพัฒนาศักยภาพบุคลากรสำคัญของประเทศเท่านั้น แต่ยังคงต้องขับเคลื่อนงานด้านการวิจัยและพัฒนาควบคู่ไปพร้อม ๆ กันอย่างแยกไม่ขาด

ด้านการพัฒนาวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรมหรือเรียกสั้น ๆ ว่า “ระบบ ววน.” ถือเป็นอีกหนึ่งบทบาทที่ถูกปรับเปลี่ยนให้มีการแบ่งหน้าที่ที่ชัดเจนมากขึ้นภายหลังการปฏิรูประบบบริหารราชการกระทรวง มีการจัดตั้งสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย กำกับและติดตามการทำงานของทั้งด้านอุดมศึกษา และ ววน. โดยด้าน ววน. มีคณะกรรมการส่งเสริม ววน. (กสว.) เป็นผู้วางแนวทางการจัดสรรงบประมาณ (Budget Allocation) และมีสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ และเป็นฝ่ายประสานงานหลักร่วมกับหน่วยบริหารและจัดการทุน (Program Management Unit: PMU) และหน่วยรับงบประมาณ ซึ่งแต่เดิมนั้นหลายหน่วยงานให้ทุน ดำเนินงานแบบกระจายโดยไม่ได้เชื่อมโยงกับระบบ ววน. อย่างเป็นระบบ จึงมีการจัดตั้ง PMU ขึ้นใหม่ เพื่อเร่งกระบวนการบริหารจัดการทุนได้อย่างตรงจุดและมีลักษณะการทำงานที่เฉพาะ ในรูปแบบหน่วยงาน Sandbox ภายใต้ร่มนิติบุคคลของสำนักงานสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) จำนวน 3 หน่วย ได้แก่

- 1 หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.)
- 2 หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนากำลังคน และทุนด้านการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม (บพค.)
- 3 หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.)

ซึ่งตามข้อบังคับของคณะกรรมการอำนวยการ สอวช. หรือ กอวช. พ.ศ. 2563 โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวง อว. เป็นประธาน ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2563 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2568 PMU ทั้ง 3 หน่วยงาน ดำเนินงานมากกว่า 5 ปี 2 เดือน พิสูจน์ระบบการบริหารจัดการทุนเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Fund: SF) จากกองทุนส่งเสริม ววน. ตามแผนงานที่ กสว. กำหนดมาอย่างต่อเนื่อง และมีผลงานเชิงประจักษ์ทั้งในมิติการบริหารองค์กรใหม่ มิติการบริหารงบประมาณ และมิติด้านการบริหารจัดการทุน จนที่ประชุมสถานการณ์นโยบายฯ ครั้งที่ 2/2568 ในวันที่ 21 ตุลาคม 2568 มีมติเห็นชอบต่อการเสนอร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานเร่งรัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ... และต่อมาที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) ได้มีมติเห็นชอบต่อการเสนอร่างพระราชกฤษฎีกาฉบับดังกล่าว เพื่อเสนอต่อสภาฯ และต่อมาในวันที่ 31 ธันวาคม 2568 ราชกิจจานุเบกษา

ได้ออกประกาศพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานเร่งรัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2568 ซึ่งมีผลบังคับให้ PMU ทั้ง 3 หน่วยงาน ได้เปลี่ยนสถานะนิติบุคคลเป็น หน่วยบริหารจัดการทุน ใหม่ภายใต้สังกัดกรมการมหาดาน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2569 เป็นต้นมา

จาก บพค. สู่ บพค. ในรูป รวพ. (องค์การมหาชน): การปฏิรูปโครงสร้างเพื่อเร่งรัดนวัตกรรมและเตรียมพร้อมกำลังคนรองรับอุตสาหกรรมใหม่

การเปลี่ยนผ่านครั้งนี้เป็นการเสริมแกร่งกลไกการบริหารจัดการทุนวิจัยของไทย หน่วยบริหารจัดการทุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรมแห่งอนาคต (บพค.) สำนักงานเร่งรัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) (รวพ.) หรือชื่อเดิมว่า หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนากำลังคน และทุนด้านการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม ได้ถือกำเนิดขึ้น เพื่อให้มีเอกภาพ มีความคล่องตัว และสามารถตอบโจทย์ความท้าทายทางเศรษฐกิจที่ซับซ้อนขึ้น โดยเฉพาะในมิติของเศรษฐกิจฐานนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรมแห่งอนาคตที่ต้องการการเชื่อมโยงระหว่างภาคการศึกษา ภาควิจัย และภาคอุตสาหกรรมเข้าด้วยกันอย่างแนบแน่น และเป็นหน่วยงานที่มีการเปลี่ยนชื่อไปจากเดิมมากกว่า 2 หน่วย (บพท. และ บพข.) แต่มีประเด็นการสนับสนุนและภารกิจที่ชัดเจนมากขึ้นกว่าเดิม การเปลี่ยนผ่านครั้งนี้เปรียบเสมือนการติดอาวุธให้กับกลไกการบริหารจัดการทุนวิจัยของไทย เพื่อให้มีเอกภาพ มีความคล่องตัว และสามารถตอบโจทย์ความท้าทายทาง

WHAT'S New?

ประกาศจัดตั้งองค์กรใหม่

ตามพระราชบัญญัติตั้งสำนักงานเร่งรัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2568 ให้จัดตั้งองค์การมหาชนขึ้น เรียกว่า

"สำนักงานเร่งรัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน)" เรียกโดยย่อว่า "รพพ."

มีผลให้หน่วยบริหารจัดการทุน รพพ. บพค. และ บพท. จากเดิมอยู่ภายใต้บังคับของ สวอช. ได้โอนย้ายไปอยู่ภายใต้ รพพ.

มีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2569

จากเดิม	เปลี่ยนแปลงใหม่
 หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนา สมรรถนะขององค์กรและบุคลากร หรือ บพท.	1) หน่วยบริหารจัดการทุนด้านการพัฒนา เพื่อความสามารถแข่งขัน
 หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนา กำลังคนและบุคลากรทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม หรือ บพท.	2) หน่วยบริหารจัดการทุนด้าน เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อ อุตสาหกรรมแห่งอนาคต
 หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการ พัฒนาระดับพื้นที่ หรือ บพท.	3) หน่วยบริหารจัดการทุนด้าน การพัฒนาพื้นที่
	4) หน่วยบริหารจัดการทุนด้านการ พัฒนาระบบ วิชาการ และเทคโนโลยี ที่นาสนใจหรือไฮเปอร์

เศรษฐกิจที่ซับซ้อนขึ้น โดยเฉพาะในมิติของเศรษฐกิจฐานนวัตกรรมที่ต้องการการเชื่อมโยงระหว่างภาคการศึกษา ภาควิจัย และภาคอุตสาหกรรมเข้าด้วยกันอย่างแนบแน่น บทบัญญัติในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์กรมหาชนฉบับนี้ ได้ขยายขอบเขตหน้าที่ของ บพค. (ในโครงสร้าง รพพ.) ให้มีความชัดเจนและทรงพลังยิ่งขึ้น หน้าที่หลักที่ถูกเน้นย้ำคือการเป็น **หน่วยงานเร่งรัด (Accelerator)** ซึ่งมีความหมายลึกซึ้งกว่าเพียงการจัดสรรทุนแบบเดิมภารกิจใหม่นี้ครอบคลุมตั้งแต่การวางยุทธศาสตร์การสร้างกำลังคนวิจัยสมรรถนะสูง (Frontier Brainpower) เพื่อรองรับอุตสาหกรรมแห่งอนาคต ไปจนถึงการจัดตั้งระบบสนับสนุนที่ช่วยให้งานวิจัยขั้นสูงสามารถก้าวข้ามขีดจำกัดเดิม ๆ ได้และสามารถส่งต่อความเชี่ยวชาญไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบระดับความพร้อมของเทคโนโลยี (Technology Readiness Level: TRL) สูงขึ้นอย่าง บพข. ได้อีกด้วย โดยมีเนื้อหาภารกิจของ บพค. ตามพระราชกฤษฎีกาดังนี้

"หน่วยบริหารจัดการทุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรมแห่งอนาคต มีภารกิจในการให้ทุนและบริหารจัดการทุนโดยมีเป้าหมายเพื่อการสร้างโอกาสและรากฐานไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมและกิจการแห่งอนาคต เช่น กิจการอวกาศ ปัญญาประดิษฐ์ พลังงานสะอาด ชีวโมเลกุลและเมแทบอลิซึม รวมทั้งเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต โดยเน้นการพัฒนาเทคโนโลยีและวิทยาการขั้นแนวหน้า และการใช้การสร้างสรรค์ทางดิจิทัลเพิ่มมูลค่าให้กิจการต่าง ๆ การพัฒนาบุคลากรที่มีสมรรถนะสูงตามภารกิจและความต้องการของประเทศ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในสาขาที่กำหนด

ให้เป็นอุตสาหกรรมและกิจการแห่งอนาคต และการสร้างความร่วมมือและการร่วมลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศในการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมขั้นสูง"

กลุ่มอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีเป้าหมาย: กิจทางประเด็นวิจัยที่ บพค. สนับสนุน

ภายใต้โครงสร้างใหม่ บพค. ได้กำหนดกลุ่มเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมที่ต้องให้ความสำคัญ (Focus Areas) อย่างเร่งด่วน เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยบนเวทีโลก โดยมุ่งเน้นที่การสร้างกำลังคนและการวิจัยขั้นแนวหน้า (Frontier Research) ในด้านต่างๆ ดังนี้:

- 1 เซ็นเซอร์และอิเล็กทรอนิกส์ (Sensors and Electronics)** บพค. มุ่งหวังที่จะสร้างนิเวศการเรียนรู้และการวิจัยที่ไทยสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในห่วงโซ่อุปทานโลกได้มากขึ้น ตั้งแต่การออกแบบชิป (Chip Design) การพัฒนาวัสดุกึ่งตัวนำหรือเซมิคอนดักเตอร์ (Semiconductor) ไปจนถึงการทดสอบและการบรรจุภัณฑ์ขั้นสูง เพื่อสร้างฐานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ยุคใหม่ให้กับประเทศ
 - 2 เทคโนโลยีดิจิทัลและระบบคอมพิวเตอร์ (Digital and Computing Technology)** การสร้างบุคลากรที่มีทักษะในการพัฒนาอัลกอริทึมและการใช้พลังประมวลผลขั้นสูงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้กับภาคธุรกิจ การเงิน และการบริการสาธารณะ ถือเป็นเป้าหมายหลักเพื่อขับเคลื่อนประเทศสู่ยุคเศรษฐกิจดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ ตลอดจนระบบคลาวด์และบริการของคลาวด์ (Cloud service)
 - 3 เทคโนโลยีชีวภาพ (Biotechnology)** พัฒนาศาสตร์ชีววิทยาด้านชีววิทยาสังเคราะห์ (Synthetic Biology/Engineering Biology) การตัดต่อจีโนม (Genome Editing) พันธุวิศวกรรม และชีวโมเลกุล ต่อยอดความเข้มแข็งของไทยสู่การเป็นผู้นำด้านการแพทย์แม่นยำ (Precision Medicine) และอาหารแห่งอนาคต (Future Food) เพื่อรับมือกับสังคมสูงวัยและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน
 - 4 พลังงานสะอาดและการลดคาร์บอน (Clean Energy and Decarbonization)** สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาบุคลากรด้านการส่งเสริมพลังงานหมุนเวียน พลังงานสะอาด การลดผลกระทบจากสภาวะเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ Small Modular Reactor (SMR) เพื่อให้ประเทศไทยก้าวไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ และลดการปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี 2050
 - 5 เทคโนโลยีวัสดุขั้นสูง (Advanced Materials Technology)** การพัฒนาและต่อยอดวัสดุที่มีหน้าที่ (Function) ใหม่ตามแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียว โดยอิงองค์ความรู้ขั้นสูงเพื่อสร้างการทำงานของอุปกรณ์หรือโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่ออุตสาหกรรมแห่งอนาคต
 - 6 เทคโนโลยีขั้นแนวหน้า (Frontier Technology)** เปิดโอกาสให้คนรุ่นใหม่ได้ยกระดับองค์ความรู้ด้านอวกาศ ระบบโลกและการสื่อสารผ่านดาวเทียม เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ที่มีแนวโน้มการใช้ข้อมูลเชิงพื้นที่ (Geospatial Data) ในการบริหารจัดการทรัพยากรและการวางแผนเมือง การพัฒนาฟิสิกส์พลังงานสูงและพลาสมา (High-energy Physics and Plasma) และการพัฒนาควอนตัม (Quantum)
- โดยทั้ง 6 เทคโนโลยีนี้จะเป็นแกนหลักสำคัญในการพิจารณาสนับสนุนทุนของ บพค. ที่สอดคล้องตามภารกิจใหม่ อย่างไรก็ตาม หากอยู่นอกเหนือจากประเด็นเหล่านี้ บพค. อาจจะพิจารณาให้การสนับสนุนได้หากมีความสำคัญและเร่งด่วนอย่างยิ่งต่อการสร้างผลกระทบสูงในเชิงวิชาการ สังคมและสิ่งแวดล้อม
- นอกจากนี้ กลไกการร่วมลงทุนและการแบ่งปันผลประโยชน์ (Joint Venture & Licensing) กฎหมายเปิดช่องให้หน่วยงานสามารถร่วมลงทุนกับภาคเอกชน หรือให้สิทธิในผลงานวิจัยแก่ภาคอุตสาหกรรมได้อย่างคล่องตัว ซึ่งจะช่วยให้เกิดสตาร์ทอัพ (Deep Tech Startup) ที่เกิดจากงานวิจัยในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันวิจัยได้เป็นอย่างดี มากไปกว่านั้นภารกิจความร่วมมือลงทุนกับหน่วยงานในต่างประเทศ เพื่อการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมขั้นสูง ยังเป็นอีกหนึ่งบทบาทสำคัญของ บพค. ต่อยอดไปว่าการสร้างพันธมิตรความร่วมมือเชิงวิชาการอีกด้วย การเปลี่ยนผ่านนี้ไม่ใช่เพียงการปรับโครงสร้างแต่เป็นการเตรียมพร้อมประเทศไทยให้ก้าวเข้าสู่ยุคของการแข่งขันด้วยนวัตกรรมขั้นสูงยุคที่มีการมีกำลังคนและเทคโนโลยีที่เหมาะสมจะเป็นตัวกำหนดอนาคตของประเทศ

พลิกวิถีโลกด้วยเทคโนโลยีขั้นแนวหน้า: ยกระดับเศรษฐกิจ BCG ไทย สู่อีกาณใหม่ในวันรีไซเคิลโลก (Global Recycling Day)

ในวันของวันรีไซเคิลโลก (18 มีนาคม) ซึ่งได้รับการประกาศจาก Global Recycling Foundation เมื่อปี พ.ศ. 2558 และได้รับการยอมรับจากองค์การสหประชาชาติ (United Nations, UN) และ The Bureau of International Recycling เมื่อปี พ.ศ. 2561 นั้น ได้หมุนเวียนมาอีกครังท่ามกลางวิกฤตการณ์ทรัพยากรที่ขยับเข้าใกล้ขีดจำกัดอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สำหรับประเทศไทย บทบาทของการวิจัยขั้นแนวหน้า (Frontier Research) จึงไม่ใช่แค่เพียงการค้นหาคำตอบใหม่เพื่อปรับระดับไว้บนหิ้ง แต่เป็นเครื่องยนต์หลักสำคัญในการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green Economy) ให้เกิดขึ้นจริงและยั่งยืน

ประเทศไทยในฐานะประเทศที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูงเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก กำลังเผชิญกับโจทย์ท้าทายสำคัญ โดยมีคำถามที่ว่า ประเทศไทยจะเปลี่ยน “ขยะ” ให้กลายเป็น “มูลค่า” ผ่านนวัตกรรมที่ล้ำสมัยที่สุดได้อย่างไร และนี่คือจุดที่งานวิจัยของเราต้องให้คำตอบ บทความนี้จะวิเคราะห์สถานการณ์การวิจัยขั้นแนวหน้าของไทยที่มีศักยภาพสอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) โดยแบ่งเป็น 3 มิติเชิงกลยุทธ์ที่น่าจับตามอง

1 มิติด้านวัสดุศาสตร์และชีวภาพ (Advanced Materials and Bioconversion)

หัวใจสำคัญของการรีไซเคิลในยุคถัดไปคือ การออกแบบตั้งแต่ต้นน้ำและการใช้เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อย่อยสลายสิ่งที่ไม่เคยย่อยสลายได้ งานวิจัยขั้นแนวหน้าในไทยปัจจุบันมุ่งเน้นไปที่การพัฒนา Bioplastics และ High-Value Bio-based Chemicals โดยต้องเป็นการใช้วัสดุเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในสัดส่วนสูงเกือบ 100% หรือ 100% ทดแทนการใช้ทรัพยากรจากการกลั่นปิโตรเลียมหรือเชื้อเพลิงฟอสซิล

ที่ผ่านมา นักวิจัยไทยประสบความสำเร็จในการพัฒนาพลาสติกชีวภาพที่ผลิตจากผลผลิตทางการเกษตร เช่น มันสำปะหลังและอ้อย แต่สิ่งที่ก้าวไปไกลกว่านั้นคือ การใช้จุลินทรีย์ดัดแปรพันธุกรรมด้วยกระบวนการของชีววิทยาสังเคราะห์ (Synthetic Biology) เพื่อเปลี่ยนของเสียจากอุตสาหกรรมเกษตรให้กลายเป็นสารเคมีมูลค่าสูง ดังผลงานวิจัยจากสถาบันวิทยสิริเมธี (VISTEC) และศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ (BIOTEC) ได้นำเสนอแนวทางการใช้เอนไซม์ประสิทธิภาพสูง (High-performance Enzymes) ในการย่อยสลายพลาสติกกลุ่ม PET ให้กลับสู่สถานะโมโนเมอร์ ซึ่งเป็นการรีไซเคิลแบบ 100% (Infinite Recycling) ที่ไม่ทำให้คุณภาพของวัสดุลดลง (Downcycling)

2 มิติด้านกระบวนการผลิตและการสกัดขั้นสูง (Advanced Extraction and Upscaling)

ปัญหาเก่าของการรีไซเคิลคือ... ไม่คุ้มทุน มีค่าใช้จ่ายสูง แต่จะเป็นอย่างไรถ้าขยะกลายเป็นแหล่งรายได้? การรีไซเคิลแบบเดิมมักติดหล่มเรื่องความไม่คุ้มค่าเชิงพาณิชย์ มีค่าใช้จ่ายการดำเนินการสูง แต่งานวิจัยขั้นแนวหน้าด้าน Circular Chemistry กำลังเข้ามาเปลี่ยนนิยามนี้ ด้วยการสกัดสารสำคัญจากขยะ (Waste Valorization) ยกตัวอย่างเช่น การนำขยะอิเล็กทรอนิกส์หรือ E-waste มาสกัดเป็นโลหะมีค่า (Precious Metals) และธาตุหายาก (Rare Earth Elements) เป็นประเด็นที่ไทยกำลังเร่งพัฒนา เพื่อลดการพึ่งพา

การนำเข้าและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ตรงตามแนวทางการรีไซเคิลที่ลดการสูญเสียออกจากห่วง BCG โดยมีการศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ที่มุ่งเน้นการใช้ เทคโนโลยีการสกัดด้วยของไหลวิกฤต (Subcritical Fluid Extraction) เพื่อสกัดสารต้านอนุมูลอิสระและโปรตีนจากเศษเหลือทิ้งทางการเกษตร เช่น เปลือกทุเรียน หรือกากกาแฟ ซึ่งสารเหล่านี้มีมูลค่าในอุตสาหกรรมยาและเครื่องสำอางสูงกว่าการนำไปทำปุ๋ยหลายเท่าตัว

3 มิติด้านพลังงานสะอาดและเทคโนโลยีเก็บ (Clean Energy and Storage Technology)

ในยุคนี้ มิติของ Green Economy การรีไซเคิลไม่ได้จำกัดอยู่แค่วัสดุหรือสิ่งของ แต่รวมถึงการรีไซเคิลพลังงาน และการลดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ผ่านเทคโนโลยีขั้นสูง อย่างการพัฒนาแบตเตอรี่จากวัสดุชีวภาพหรือวัสดุรีไซเคิลกำลังเป็นเทรนด์โลก งานวิจัยไทยกำลังมุ่งหน้าสู่ Graphene-based Storage ที่สกัดจากวัสดุเหลือทิ้งในท้องถิ่น ดังที่ปรากฏในกลุ่มโครงการวิจัยด้านการนำก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) มาเปลี่ยนเป็นเชื้อเพลิงสังเคราะห์หรือ Syn gas เรียกกระบวนการนี้ว่า Carbon Capture and Utilization (CCU) โดยความร่วมมือระหว่างสถาบันวิจัย ภาคเอกชน และกลุ่มมหาวิทยาลัยวิจัย ซึ่งถือเป็น Frontier Research ที่ช่วยตอบโจทย์เป้าหมาย Net Zero Emissions ของประเทศได้อย่างมีนัยสำคัญ โดยรัฐบาลได้ลดระยะเวลาของการสนับสนุนเทคโนโลยีการปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ให้ได้จากภายในปี ค.ศ. 2065 มาเป็นปี ค.ศ. 2050

อย่างไรก็ตาม แม้สถานการณ์การวิจัยขั้นแนวหน้าของไทยจะมีความเข้มแข็งในเชิงวิชาการ แต่เมื่อมองผ่านเลนส์ของวันรีไซเคิลโลก เรายังพบความท้าทายที่ต้องเร่งแก้ไข ไม่ว่าจะเป็น (1) การเร่งนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ให้มากขึ้น ด้วยเหตุผลหลักคือ การมีต้นทุนการผลิตเริ่มต้นที่สูงและขาดโครงสร้างพื้นฐานในการทดสอบ (Pilot Plant) (2) ประเทศไทยจำเป็นต้องมีมาตรฐานกลางในการรับรองวัสดุรีไซเคิลจากนวัตกรรมใหม่เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง โดยเป็นศูนย์กลางการทดสอบด้านเทคโนโลยีเฉพาะทางเกี่ยวกับการรีไซเคิล

แต่สิ่งที่เราเชื่อคือ งานวิจัยในประเทศไทยได้พิสูจน์แล้วว่า มีศักยภาพในการสร้างนวัตกรรมระดับโลก หากมีการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจากภาครัฐและเอกชน ในการเปลี่ยนผ่านจากงานวิจัยบนกระดาษ สู่กระบวนการผลิตในอุตสาหกรรม BCG ของไทยจะกลายเป็นโมเดลต้นแบบที่โลกต้องจับตามอง และทำให้ทุกคนที่ 18 มีนาคม ไม่ใช่แค่การรณรงค์ แต่คือการถลงความสำเร็จของนวัตกรรมที่คืนลมหายใจให้โลกอย่างแท้จริง และสนับสนุนเป้าหมายนโยบายของรัฐบาลกำหนดไว้อย่างแน่นอน

กระทรวง อว.-พวก. ลงพื้นที่ติดตามการดำเนินงาน Quick win ยกระดับทักษะกำลังคนขึ้นสู่ด้าน AI และ Semiconductor & Advanced Electronics ใช้กลไก Upskill/Reskill เพื่อบริการจ้างงานใหม่-ขึ้นเงินเดือน ยึดหลัก Demand-driven ตรงตามความต้องการ เร่งป้อนคนเข้าสู่อุตสาหกรรมแห่งอนาคต ณ บริษัท ซีเทค เทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด

เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2568 ศ.ดร.ศุภชัย ปทุมนากุล ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ได้รับมอบหมายจากนายสุรศักดิ์ พันธุ์เจริญวรกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวง อว. พร้อมด้วย ผู้บริหารกระทรวง อว. และผู้บริหารหน่วยงานในสังกัดกระทรวง อว. ลงพื้นที่เยี่ยมชมบริษัท ซีเทค เทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด เพื่อติดตามการดำเนินงานโครงการภายใต้แผนงานเป้าหมายสำคัญ “ประเทศไทยเกิดงานใหม่ ทักษะสูง รายได้ดี ใน 3 อุตสาหกรรม (Semiconductor, EV และ AI)” ประจำปีงบประมาณ 2568 ของกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) ตามนโยบายระยะเร่งด่วน (Quick win) ในประเด็น “Upskill/Reskill” ดำเนินการโดยหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนากำลังคน และทุนด้านการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม (บพค.) โดยมี ดร.นิรวัฒน์ ธรรมจักร ผู้อำนวยการ บพค. และนายณเรชชัย แซ่ตั้ง รองประธานฝ่ายปฏิบัติการและผู้จัดการใหญ่อาวุโสประจำซีเทค ประเทศไทยให้การต้อนรับและนำคณะเดินชมสายการผลิตของบริษัทฯ

ดร.นิรวัฒน์ฯ ผู้อำนวยการ บพค. ได้กล่าวเน้นย้ำถึงความสำเร็จของโครงการนี้ว่า โครงการเป้าหมายสำคัญมีความท้าทายในการดำเนินงานด้วยกรอบระยะเวลาอันสั้นเพียง 5 เดือน แต่โครงการนี้ยังสามารถส่งมอบผลผลิตที่มีประสิทธิภาพสูงได้ตามที่ให้สัญญาไว้กับแผนงานได้ สอดคล้องตามนโยบายของรัฐบาลที่ได้ประกาศเป้าหมายในการผลักดันการสร้างกำลังคนทักษะสูงใน 3 อุตสาหกรรมภายใน 5 ปี ได้แก่ อุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ 80,000 คน อุตสาหกรรมปัญญาประดิษฐ์ 50,000 คน

พวก. โชว์ผลงานขับเคลื่อน ววน. ชูเทคโนโลยีขั้นแนวหน้าสู่การแก้ปัญหาในระดับโลก พร้อมปั้นกำลังคนทักษะสูง 7,500 คนหนุนกลุ่มอุตสาหกรรมแห่งอนาคต Semiconductor-EV-AI

เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2568 ดร.นิรวัฒน์ ธรรมจักร ผู้อำนวยการหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนากำลังคนและทุนด้านการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม (บพค.) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) พร้อมด้วยคณะผู้บริหาร บพค. เข้าร่วมแถลงผลงานกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) และความสำเร็จของแผนด้าน ววน. ของประเทศ พ.ศ. 2566-2570 ณ โรงแรมพูลแมน คิง เพาเวอร์ รางน้ำ กรุงเทพฯ ซึ่งจัดโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) เพื่อสะท้อนความสำเร็จเชิงยุทธศาสตร์ของแผนด้าน ววน. ที่นำพาประเทศไทยให้ก้าวหน้าและแข่งขันอย่างภาคภูมิอย่างภาคภูมิใจ รวมถึงแสดงให้เห็นคุณค่าและผลกระทบที่ ววน. ส่งมอบแก่ประเทศอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนเปิดเวทีระดับนโยบายเพื่อร่วมกำหนดทิศทางและออกแบบอนาคต ววน. ของประเทศด้วยความหวังและพลังความร่วมมือ

บพค. ได้มุ่งพัฒนากำลังคนทักษะสูง (High Skill Workforce) ตอบโจทย์นโยบายของประเทศและกระทรวง อว. โดยเน้นการพัฒนาตาม Demand-driven ของภาคอุตสาหกรรม โดยร่วมกับสภาอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัย และบริษัทอุตสาหกรรมไทยหรือต่างประเทศที่มีที่ตั้งในประเทศไทย ผ่านกลไก Upskill-Reskill ที่ไม่ใช่แค่การอบรมทักษะทั่วไป แต่เป็นระบบที่ดึงบริษัทเทคโนโลยีระดับโลกเข้ามาร่วมกำหนดสเปคและทักษะที่ต้องการ และมีมหาวิทยาลัย สถาบันวิจัย และสถาบันมูลนิธิสภาอุตสาหกรรม ร่วมออกแบบหลักสูตรในการพัฒนากำลังคนทักษะสูง ซึ่ง บพค. สนับสนุนงบประมาณ 80-90% และบริษัทร่วมลงทุน 10-20% จึงเป็นความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนด้านการพัฒนากำลังคนที่จับต้องได้ที่สุดครั้งหนึ่งในประเทศไทย

บพค. ตั้งเป้าหมายการพัฒนาคนกำลังคนทักษะสูง ตามบริบทของ Value Chain ของอุตสาหกรรมที่ประเทศไทยมีบทบาทอยู่ตั้งแต่ต้นน้ำ-กลางน้ำ-ปลายน้ำ เป็นจำนวนกว่า 7,500 คนภายใน 2 ปี (พ.ศ. 2568 – 2569) ครอบคลุม 3 อุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ ได้แก่ Semiconductor, EV และ AI รวมทั้งจัดทำแผนการส่งเสริมธุรกิจ AI และนักพัฒนาไทยให้สามารถเข้าสู่ AI Industry Value Chain ของโลกได้ โดยกำหนดเป้าหมายผลผลิตอย่างชัดเจนว่า อย่างน้อย 50% ของจำนวนผู้สำเร็จโครงการต้องได้รับการจ้างงานใหม่ (New Hiring) หรือได้รับการปรับอัตราค่าตอบแทน (เงินเดือน) สูงกว่าอัตราเงินเพื่อทั่วไปอย่างน้อย 2%

ดร.นิรวัฒน์ฯ ผู้อำนวยการ บพค. กล่าวว่า “ในปีงบประมาณ 2568 บพค. ได้สนับสนุนการพัฒนาคนกำลังคนในอุตสาหกรรม Cloud AI Provider 400 คน System Integrator 525 คน และ AI Adopter 2,289 คน รวมจำนวนกว่า 3,214 คน และยังคงดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในปีงบประมาณ 2569 โดยมีความร่วมมือกับบริษัทชั้นนำระดับโลกและบริษัทไทยชั้นนำ อย่างเช่น

และอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า 150,000 คน โดยการดำเนินงานที่ผ่านมาของ บพค. ได้กำหนดให้กลไกการยกระดับทักษะกำลังคนแบบ Upskill/Reskill เป็นเครื่องมือสำคัญในการผลิตคนป้อนเข้าสู่อุตสาหกรรมได้อย่างตรงความต้องการที่สุด (Demand-driven) ผ่านการออกแบบหลักสูตรที่มีความเฉพาะทาง พร้อมกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จที่สะท้อนผลลัพธ์จริง ทั้งด้านการจ้างงานใหม่ (New Hiring) และการขึ้นค่าตอบแทนเงินเดือนที่ได้ ออกแบบให้สอดคล้องกับสภาวะตลาดแรงงาน ทั้งหมดนี้มุ่งสู่การสร้างระบบนิเวศการพัฒนาคนกำลังคนทักษะสูงอย่างยั่งยืน เพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมอนาคตของประเทศ

โอกาสนี้ บริษัท ซีเทคฯ ได้นำคณะ เยี่ยมชมการให้เทคโนโลยี Nano-transducer ในกระบวนการผลิต การประกอบ ตลอดจนการทดสอบประสิทธิภาพของฮาร์ดแวร์ที่ได้ออกมาจากการดำเนินงานของโครงการฯ ได้มีการ Upskill/Reskill ให้แก่บุคลากรทักษะสูงทั้งจากภายในบริษัทฯ หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน รวมกว่า 800 คน โดยมีการจ้างงานใหม่บุคลากรทักษะสูง ภายในบริษัทฯ จำนวน 13 ตำแหน่ง และจากบริษัทอื่น ๆ ที่เข้าร่วมโครงการกว่า 37 ตำแหน่ง นอกจากนี้ โครงการฯ ยังยกระดับความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนคนอาจารย์ กับบริษัท ซีเทค เทคโนโลยี จำกัด ในสหราชอาณาจักรและสหรัฐอเมริกา เพื่อเสริมสร้างทักษะในกระบวนการผลิตจริงและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเซมิคอนดักเตอร์กลับมายังสถาบันการศึกษาและเครือข่ายในประเทศ รองรับการผลิตของอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูงของประเทศ

ในการนี้ ศ.ดร.ศุภชัย ปลัดกระทรวงอว. ได้กล่าวขอบคุณว่า “กระทรวง อว. พร้อมยินดีสนับสนุนกลไกการสร้างและพัฒนาคนกำลังคนให้มีทักษะที่ตรงตามความต้องการของหน่วยงานผู้ใช้ และมีสมรรถนะสูงในการขับเคลื่อนการยกระดับขีดความสามารถของระบบการศึกษาและการฝึกอบรมของประเทศให้สามารถตอบโจทย์ภาคอุตสาหกรรมได้จริง การลดการพึ่งพามูลค่าจากต่างประเทศ ตลอดจนการยกระดับห่วงโซ่อุปทานในประเทศสู่มาตรฐานสากล”

สำหรับโครงการนี้นับว่าเป็นอีกหนึ่งตัวอย่างของการพัฒนาภาคความร่วมมือแบบไตรภาคี (Triple Helix) ระหว่างมหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยและภาคอุตสาหกรรม ที่สามารถขับเคลื่อนประเทศไทยสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรมได้อย่างแท้จริง นอกจากนั้นแล้ว บุคลากรทำงานและนักศึกษาก็นับว่ามีส่วนที่เข้าร่วมโครงการนี้ผ่านการประเมินทักษะโดยออกแบบร่วมกับหน่วยวิจัยจะเกิดการเพิ่มค่าตอบแทน (Compensation) และจะเกิดการจ้างงานใหม่ (New Employment) สอดคล้องตามนโยบายของกระทรวง อว. ที่ประสงค์ให้มีระบบนิเวศการพัฒนาคนกำลังคนที่ยั่งยืนต่อไปอีกด้วย

Infinion, Seagate Technology, บริษัท ไฟร์ วัน จำกัด, บริษัท เดฟโดรนแมพเปอร์ จำกัด และ Amazon Web Services เป็นต้น ตัวอย่างความสำเร็จ เช่น

1) บริษัท เดฟโดรนแมพเปอร์ จำกัด พัฒนากำลังคนด้านการใช้ฐานข้อมูลด้านภูมิสารสนเทศปัญญาประดิษฐ์ (Geo-AI) ในการนำเทคโนโลยีขั้นแนวหน้าด้านโลกและอวกาศ ร่วมกับเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ Geointelligence (GeoAI) มาเป็นกลไกหลักในการ “ฟื้นฟูเมืองหาดใหญ่” จากวิกฤตอุทกภัยปี 2568 มุ่งเน้นการสร้าง “คน” ผ่านการลงมือทำจริงในการต่อยอดทักษะและองค์ความรู้เพื่อยกระดับขีดความสามารถของประเทศ พร้อมฐานข้อมูลสำรวจแบบ Rapid Mapping ส่งมอบ “แผนที่ภาพถ่าย 360 องศา (Street View Map)” ให้เป็นฐานข้อมูลดิจิทัลเพื่อการสนับสนุนแผนฟื้นฟูและเยียวยาเมืองหาดใหญ่ที่แม่นยำและโปร่งใส และต่อยอดศูนย์ข้อมูลกลางภูมิสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการนำท่วมหาดใหญ่ (Hat Yai Geospatial Data Center) ซึ่งเป็นตัวอย่างกำลังคนทักษะสูงด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และปัญญาประดิษฐ์ที่ผ่านการอบรมไปแล้วนำทักษะมาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้น

2) บริษัท ซีเทค เทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด ร่วมกับ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พัฒนากำลังคนด้าน Advanced Electronics, Semiconductor และ Wafer Fabrication สร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการวิเคราะห์วัสดุ และพัฒนาบุคลากรด้าน Artificial Intelligence Machine Learning (AIML) ให้มีทักษะตั้งแต่พื้นฐานจนถึงการประยุกต์ใช้งานได้จริง ผ่านการใช้ Use Case ในธุรกิจเซมิคอนดักเตอร์ โดยมีส่วนร่วมการอบรม Upskill/Reskill ที่วิศวกรรมของบริษัทฯ กำลังคนในเครือข่ายเซมิคอนดักเตอร์ทั่วประเทศกว่า 1,000 คน เกิดการจ้างงานใหม่และขึ้นเงินเดือนตามสมรรถนะตามที่ บพค. กำหนด นอกจากนี้ โครงการฯ ได้ส่งคนอาจารย์และนักวิจัยจำนวน 5 คน เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนกับ Seagate ในสหราชอาณาจักรและสหรัฐอเมริกา เพื่อเสริมสร้างทักษะในกระบวนการผลิตจริงและถ่ายทอดองค์ความรู้กลับมายังสถาบันการศึกษาและเครือข่ายในประเทศ ซึ่งสามารถขยายผลการสร้างคนที่มีทักษะสูงต่อไปได้อีกด้วย

บพค. หุ่นความร่วมมือไทย-สหราชอาณาจักร เร่งพัฒนาเทคโนโลยีกักเก็บคาร์บอนและไฮโดรเจน สู่เป้าหมาย Net Zero ของประเทศ

เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2569 ดร.นิรุฒ มณีพันธุ์ ผู้ว่าการ บพค. พร้อมด้วย ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.ชัชชาติ เทพรานนท์ ที่ปรึกษาผู้อำนวยการ บพค. เป็นประธานกล่าวเปิดงานและให้การต้อนรับผู้เข้าร่วมการสัมมนานานาชาติ "UK-Thailand International Seminar on Subsurface Storage in Saline Formations" ซึ่งจัดขึ้นภายใต้ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและสหราชอาณาจักร ณ โรงแรมเดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ

ในการนี้ ดร.นิรุฒฯ ได้กล่าวแสดงความยินดีและให้การต้อนรับผู้แทนจากสหราชอาณาจักร อาทิ Mr. David Thomas รองหัวหน้าคณะผู้แทนทางการทูต

สถานเอกอัครราชทูตอังกฤษประจำประเทศไทย คุณอุไรวรรณ สะมิลี หัวหน้าฝ่ายการศึกษาของบริติช เคานซิล ประเทศไทย รองศาสตราจารย์กต วังศ์ภัย รองผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) ดร.พงษ์ภา หล่อสมบุญ ผู้เชี่ยวชาญอาวุโส สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) และประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนภาคีเครือข่ายพันธมิตรด้านการดักจับ ใช้ประโยชน์ และกักเก็บคาร์บอนแห่งประเทศไทย (Thailand CCUS Alliance, TCCA) รวมถึงผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา และภาคอุตสาหกรรมของไทย

การจัดงานสัมมนาในครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการร่วมวิจัยนานาชาติภายใต้แผนงาน N49 (S4P23) พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือนานาชาติ (Global Partnership) ระหว่าง บพค. และ British Council ภายใต้ทุน International Science Partnerships Fund (ISPF) ในหัวข้องานวิจัยเรื่อง "โครงการศึกษาเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์พื้นผิวที่ควบคุมประสิทธิภาพการกักเก็บไฮโดรเจนและคาร์บอนไดออกไซด์ในชั้นหินอุ้มน้ำ ผ่านหลักการไหลแทนที่ของไหลในชั้นหินอุ้มน้ำ และการจำลองแหล่งกักเก็บ" การนำข้อมูลไปใช้จริงในระดับสนาม ภายใต้ความร่วมมือไทย-สหราชอาณาจักร" โดยมี รศ. ดร.สุพัตร์ ตั้งพทุทธิกุล จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นหัวหน้าโครงการ ซึ่งมีความร่วมมือกับนักวิจัยจาก University of Leeds สหราชอาณาจักร ทั้งใน การสัมมนา มีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ด้านเทคโนโลยี Carbon Capture, Utilization and Storage (CCUS) และการกักเก็บไฮโดรเจน ซึ่งเป็นเทคโนโลยีสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศไทยสู่เป้าหมาย Net Zero ปี ค.ศ. 2050

นอกจากนี้ ดร.นิรุฒฯ ยังได้กล่าวถึงความสำคัญของโครงการวิจัยภายใต้กรอบ ISPF ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยส่งเสริมความร่วมมือเชิงลึกและระยะยาวระหว่างประเทศ สร้างการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และพัฒนาศักยภาพนักวิจัยและสถาบันของทั้งสองฝ่ายอย่างแท้จริง อีกทั้งยังแสดงความเชื่อมั่นในหัวหน้าโครงการและทีมวิจัยจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งดำเนินงานร่วมกับ University of Leeds ว่าเป็นทีมที่มีศักยภาพในการเชื่อมโยงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากหลายภาคส่วน และจะสามารถส่งมอบผลลัพธ์ที่สำคัญเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถและความเชี่ยวชาญเชิงปฏิบัติของประเทศไทยในสาขาอย่างต่อเนื่อง

บพค. หุ่นเสริมการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อนุรักษ์มรดกจิตรกรรมฝาผนัง สอดรับกับนโยบาย Quick Win ของกระทรวง อว.

เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2569 นายสุรศักดิ์ พันธุ์เจริญวรกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ลงพื้นที่วัดเชิงท่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อติดตามความคืบหน้าโครงการวิจัย "โครงการวิเคราะห์การเสื่อมสภาพสีของจิตรกรรมฝาผนังด้วยเครื่องจำลองสภาพแวดล้อมเพื่อพัฒนาการอนุรักษ์เชิงรุก" ซึ่งเป็นหนึ่งในโครงการตามนโยบาย Quick Win ของกระทรวง อว. พร้อมเน้นย้ำถึงความสำคัญของการใช้วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นกลไกในการอนุรักษ์มรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติอย่างยั่งยืน โดยมี นางสาวพิมพ์พร ชิวฉินห์ เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง อว. รศ.ดร.วีระพงษ์ แพสุวรรณ ประธานคณะอนุกรรมการประจำหน่วยบริหารจัดการทุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรมแห่งอนาคต ดร.สุภาวดี สุวรรณประทีป ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ รศ.ดร.จนา จันทราสา อนุกรรมการฯ ดร.นิรุฒ มณีพันธุ์ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการหน่วยบริหารจัดการทุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรมแห่งอนาคต (บพค.) สำนักงานเร่งรัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) (รพว.) และคณะผู้บริหาร บพค. พร้อมด้วย ผศ.ดร.ภาสกรพิทักษ์ วชิรศรีสำริ่ง รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ นางสาวสุกัญญา เบาเนิด ผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ 3 พระนครศรีอยุธยา คณะผู้บริหาร นักวิชาการ นักวิจัย และผู้สนใจเข้าร่วม

นายสุรศักดิ์ รมว.อว. กล่าวว่า "วัดเชิงท่าถือเป็นพื้นที่ประวัติศาสตร์ที่สะท้อนอัตลักษณ์ความเป็นไทยอย่างทรงคุณค่า การลงพื้นที่ในวันนี้เป็นการติดตามผลการดำเนินงานที่สะท้อนให้เห็นถึงการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวง อว. จากระดับนโยบายสู่การปฏิบัติจริง โดยโครงการนี้ได้นำเทคโนโลยีและเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ มาวิเคราะห์สาเหตุการเสื่อมสภาพของจิตรกรรมฝาผนัง เพื่อประเมินความเสียหายและวางแผนการดูแลรักษาได้อย่างแม่นยำ ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงในการสูญเสียมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ การอนุรักษ์ในยุคปัจจุบัน จำเป็นต้องอาศัยองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์เข้ามาช่วย โครงการนี้จึงเป็นตัวอย่างความสำเร็จของการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้จริง ทั้งในเชิงพื้นที่และเชิงสังคม ช่วยยกระดับมาตรฐานการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมไทยให้เป็นระบบและมีความยั่งยืนในระยะยาว"

ด้าน ดร.นิรุฒฯ ผู้อำนวยการ บพค. ได้กล่าวรายงานการลงพื้นที่ติดตาม "โครงการวิเคราะห์การเสื่อมสภาพสีของจิตรกรรมฝาผนังด้วยเครื่องจำลองสภาพแวดล้อม เพื่อพัฒนาการอนุรักษ์เชิงรุก" ที่มุ่งผลักดันงานวิจัยให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในพื้นที่ ซึ่งโครงการดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจาก บพค. ในปีงบประมาณ 2569 ภายใต้กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ผ่านแผนงาน N40 การวิจัยขั้นแนวหน้าเพื่อรองรับความมั่นคงทางสังคมในอนาคต

พร้อมกล่าวเน้นย้ำว่า "การลงพื้นที่ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย Quick Win ของกระทรวง อว. ในการส่งเสริมงานวิจัยที่สร้างผลลัพธ์ชัดเจนภายในระยะเวลาที่สั้น โดยโครงการดังกล่าวเป็นการบูรณาการงานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมเข้ากับศาสตร์ Heritage Science เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้และขีดความสามารถของประเทศในการรับมือกับความมั่นคงด้านสภาพอากาศและภัยพิบัติ ซึ่งส่งผลกระทบต่อโบราณสถานและมรดกวัฒนธรรมโดยตรง"

นอกจากนี้ นายสุรศักดิ์ พันธุ์เจริญวรกุล รมว.อว. คณะผู้บริหาร นักศึกษา และผู้เข้าร่วมกิจกรรมกว่า 80 ท่าน ได้รับฟังการนำเสนอผลการดำเนินงานของโครงการ โดยมี รศ.ดร.มงคล แก้วบำรุง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิเป็นหัวหน้าโครงการ บรรยายให้ความรู้ในหัวข้อ "เรื่องเล่าบนผนัง: ภูมิปัญญา ศิลปะ และจิตรกรรมไทยท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง" พร้อมนำเยี่ยมชมโบราณสถานสำคัญภายในวัดเชิงท่า ซึ่งเป็นพื้นที่ศาสนสถานที่สะท้อนความสัมพันธ์อันแนบแน่นระหว่างศิลปะ วัฒนธรรม ความเชื่อทางพุทธศาสนา และวิถีชีวิตของชุมชนในอดีต โครงการนี้จึงมีได้มุ่งเน้นการศึกษาจิตรกรรมฝาผนังในฐานะวัตถุทางเทคนิคเพียงอย่างเดียว หากแต่ให้ความสำคัญกับการมองจิตรกรรมฝาผนังในฐานะ "พื้นที่แห่งความหมาย" ที่เชื่อมโยงความศรัทธา และอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชนให้ดำรงอยู่ควบคู่กับการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ รศ.ดร.มงคลฯ ยังได้ชี้ให้เห็นปัญหาการเสื่อมสภาพของภาพจิตรกรรมฝาผนัง ที่มีสาเหตุจากสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างฉับพลัน ทั้งความแตกต่างของอุณหภูมิในช่วงเวลากลางวันและกลางคืน มลภาวะในอากาศ และความชื้นที่ผันผวนจากปริมาณน้ำฝน และเหตุการณ์น้ำท่วมในพื้นที่ส่งผลให้ภาพจิตรกรรมฝาผนังเกิดการซีดจาง แตกตัว หรือแตกกร่อนภายในระยะเวลาอันสั้น ปัญหาไม่เพียงส่งผลกระทบต่อความคงทนของงานอนุรักษ์ แต่ยังอาจก่อให้เกิดการเสื่อมสภาพซ้ำซ้อนของมรดกทางศิลปวัฒนธรรม

บอร์ด รวพ. นัดแรก ไฟเขียวแนวทางบริหารงานช่วง เปลี่ยนผ่าน มั่นใจงานวิจัยไทยไม่สะดุด

คณะกรรมการ รวพ. ประชุมนัดแรก เห็นพ้องจากฐานองค์กรใหม่ เห็นชอบให้ระเบียบให้ทุนวิจัยเดิมในช่วงเปลี่ยนผ่าน เพื่อให้การอนุมัติโครงการและเบิกจ่ายงบประมาณเดิมหน้าได้ทันทีอย่างไร้รอยต่อ พร้อมกำหนดลำดับผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการเพื่อรองรับการปฏิบัติงาน

เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2569 ณ ห้องประชุมชั้น 4 อาคารพระจอมเกล้า กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้มีการประชุมคณะกรรมการ

สำนักงานเร่งรัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) หรือ รวพ. เป็นครั้งแรก โดยที่ประชุมได้พิจารณาแนวระบ่งตัวเพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานนี้ใหม่เป็นไปอย่างราบรื่นและต่อเนื่อง

นายสุศักดิ์ พันธุ์เจริญวรกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวง อว. ได้กล่าวในที่ประชุมช่วงต้นว่า “การประชุมในวันนี้เป็นก้าวแรกที่สำคัญของการจัดตั้ง รวพ. โดยเฉพาะในช่วงเปลี่ยนผ่าน ที่เราต้องมีการปรับการทำงานตามกฎหมาย ซึ่งผมเชื่อมั่นว่าในระหว่างที่พวกเราปฏิบัติหน้าที่รักษาการอยู่นี้ สิ่งใดที่เป็นหน้าที่และสามารถช่วยให้ รวพ. ขับเคลื่อนไปข้างหน้าก่อนได้ ก็สมควรต้องเร่งดำเนินการทันที เพื่อให้ได้เกิดผลกระทบต่อการกิจของประเทศ ก่อนที่จะมีการสรรหาคณะกรรมการและผู้บริหารตัวจริงเข้ามารับไม้ต่อไปในอนาคต”

โดยสาระสำคัญ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบในการให้นิยามคณะกรรมการอำนวยการสำนักงานสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) ว่าด้วยการจัดสรรทุนวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ.2568 ซึ่งเป็นระเบียบเดิมมาใช้บังคับโดยอนุโลม ในระหว่างการจัดทำระเบียบใหม่ของ รวพ. เพื่อให้ รวพ. สามารถดำเนินการอนุมัติทุนได้อย่างต่อเนื่อง

ควบคู่กันนี้ ในระหว่างการดำเนินงานตามบทเฉพาะกาล เพื่อให้ผู้มีอำนาจลงนามและสั่งการตามระเบียบดังกล่าวได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ดร.สุรัชย์ สถิตคุณวรัตน์ ผู้อำนวยการ สอวช. ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการ รวพ. ได้เสนอที่ประชุมแต่งตั้งผู้อำนวยการหน่วยบริหารจัดการทุน ทำหน้าที่รักษาการแทนผู้อำนวยการ รวพ. ในกรณีที่มีผู้อำนวยการ รวพ. ติดภารกิจหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ โดยเสนอให้เรียงตาม

ความอาวุโสจากการเข้าดำรงตำแหน่ง ซึ่งที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้ ดร.กิตติ สัจจาวัฒนา ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการหน่วยบริหารจัดการทุนด้านการพัฒนาพื้นที่ ดร.ณัฏฐพร ธรรมจักร์ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการหน่วยบริหารจัดการทุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรมแห่งอนาคต และ รศ. ดร.กานดา บุญโสธรสถิตย์ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการหน่วยบริหารจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถการแข่งขัน ปฏิบัติหน้าที่รักษาการแทนผู้อำนวยการ รวพ. ตามลำดับ

ความชัดเจนในวันนี้ จะสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนวิทย์และภาคเอกชนว่า การเปลี่ยนผ่านโครงสร้าง รวพ. จะไม่เป็นอุปสรรคต่อโครงการวิจัย หน่วยบริหารจัดการทุนทั้ง 3 หน่วย สามารถเดินหน้าอนุมัติทุนวิจัยและทำสัญญากับผู้รับทุนได้ต่อเนื่องทันที โดยไม่ต้องรอระเบียบใหม่ ซึ่งจะช่วยให้โครงการวิจัยสำคัญๆ ของประเทศไม่หยุดชะงัก และสามารถส่งมอบผลลัพธ์สู่สังคมและเชิงพาณิชย์ได้ตามเป้าหมาย

UW. และ NICT เดินหน้าเชื่อมโยงงานวิจัยไทย-ญี่ปุ่น สร้างงานวิจัยด้าน “Bio-ICT & Photonics” สู่การใช้จริง

เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2569 ดร.ณัฏฐพร ธรรมจักร์ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการหน่วยบริหารจัดการทุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรมแห่งอนาคต (บพค.) สำนักงานเร่งรัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) (รวพ.) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) พร้อมด้วยคณะผู้บริหาร บพค. รวมทั้ง ดร.วิบูลย์ รักสาสน์เจริญผล กรรมการบริหาร สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และคุณพีระ เชวโรจน์ผลพงศ์ ผู้เชี่ยวชาญนโยบายกลุ่มยุทธศาสตร์ด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงานสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) ให้การต้อนรับ Dr. Wada Naoya, Director General จาก National Institute of Information and Communications Technology (NICT) ประเทศญี่ปุ่น เพื่อเข้าร่วมหารือเชิงยุทธศาสตร์ว่าด้วยความร่วมมือด้านไบโอเซนเซอร์และโฟโตนิกส์เพื่อเทคโนโลยีแห่งอนาคต (Strategic

Dialogue on Biosensor and Photonic Collaboration for Future Technologies) ณ ห้องประชุมหัวท้อ 4 ชั้น 14 อาคารจัตุรัสจามจุรี กรุงเทพฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนางานวิจัยทางด้าน Bio-ICT & Photonics สู่การใช้จริง

โดยแนวทางการร่วมมือที่หารือร่วมกัน ประกอบด้วย กรอบการร่วมทุน เช่น co-funding/joint call การแลกเปลี่ยนนักวิจัย และการใช้ห้องปฏิบัติการร่วม เป็นต้น การสร้างกลไกเคลื่อนย้ายนักวิจัยเพื่อยกระดับทักษะและถ่ายทอดองค์ความรู้แบบ “ทำจริงในสถานที่จริง” การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสนามทดสอบ รวมถึงแนวคิดตั้ง “ชุดทดลองที่เทียบเท่า” ระหว่างไทย-ญี่ปุ่นเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและทำงานต่อเนื่องได้ รวมทั้งการทำ MoU และ SOP ที่ชัดเจนโดยยึดความสนใจร่วมและกรอบการอนุมัติของแต่ละฝ่าย เป็นต้น เนื่องจากไทยมีระบบทุนและเครือข่ายที่พร้อมขับเคลื่อน ขณะที่ญี่ปุ่นมีเทคโนโลยีอุปกรณ์และโครงสร้างพื้นฐานระดับแนวหน้า การหารือครั้งนี้จะเริ่มจากโจทย์เล็ก ๆ สู่ความร่วมมือระยะยาวที่ต่อยอดได้ถึงการนำใช้จริงในอุตสาหกรรมและสังคม

ทั้งสองฝ่ายเห็นตรงกันว่า ความร่วมมือจะต่อไปจะเริ่มจากหัวข้อที่ใกล้ชิดและมีจุดแข็งร่วมโดยเฉพาะ “Biotechnology ผสาน ICT” รวมถึง Biosensor และ Photonics ก่อนขยายสู่โครงการขนาดใหญ่ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์เร็ว วัดผลได้ และต่อยอดได้จริง โดยทั้งสองฝ่ายนัดหมายประชุมติดตามผลอีกครั้งในกลางเดือนกุมภาพันธ์ เพื่อจัดทำกรอบความร่วมมือและบันทึกข้อตกลง พร้อมเดินหน้าโครงการวิจัยร่วมที่จะช่วยยกระดับงานวิจัยไทยสู่มาตรฐานสากลเพื่อสร้างผลลัพธ์ที่วัดผลได้ (Measurable Outcomes) ต่อไป

UW. ร่วมเฝ้าฯ ในการสวดพระอภิธรรมพระบรมศพ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2569 ดร.ณัฏฐพร ธรรมจักร์ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการหน่วยบริหารจัดการทุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรมแห่งอนาคต (บพค.) ภายใต้สำนักงานเร่งรัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) (รวพ.) พร้อมด้วยคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ บพค. ร่วมในการพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระบรมศพ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง โดยมี หม่อมเจ้าศรีสววงศ์ ฑูล ทรงเป็นประธานในภาคเช้า และนายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี เป็นประธานในภาคสาย และร่วมถวายบังคมพระบรมศพ ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงเปิดศูนย์ทดสอบยานยนต์เชื่อมต่อและขับเคลื่อนอัตโนมัติของกรมวิทยาศาสตร์บริการ วังจันทร์วัลเลย์ และทรงพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันวิทยสิริเมธี ประจำปี 2568 ณ จังหวัดระยอง

เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2569 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นการส่วนพระองค์ไปทรงเปิดศูนย์ทดสอบยานยนต์เชื่อมต่อและขับเคลื่อนอัตโนมัติ Testing Center for Connected and Automated Vehicles (TCAVs) โดยมี ศ.ดร.ศุภชัย

ปทุมนากุล ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ดร.พจมาน ทาจีน รองอธิบดี รักษาการแทนอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์บริการ พร้อมด้วยข้าราชการผู้ใหญ่ในพื้นที่ อาทิ ผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดระยอง ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ 14 ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดระยอง เป็นต้น ร่วมเฝ้าฯ รับเสด็จ ท่าน ดร.ณัฏฐพร ธรรมจักร์ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการหน่วยบริหารจัดการทุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรมแห่งอนาคต (บพค.) ภายใต้สำนักงานเร่งรัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) (รวพ.) และคณะผู้บริหารกระทรวง อว. ร่วมเฝ้าฯ รับเสด็จ ณ สนามทดสอบยานยนต์เชื่อมต่อและขับเคลื่อนอัตโนมัติ วังจันทร์วัลเลย์ อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทอดพระเนตรโมเดลสนามทดสอบและวิถีทัศน์ “Future mobility ศูนย์ทดสอบยานยนต์เชื่อมต่อและขับเคลื่อนอัตโนมัติ ตลอดจนเครื่องมือและระบบทดสอบสำคัญต่างๆ ทอดพระเนตรการสาธิตสมรรถนะยานยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติ และระบบระบุตำแหน่งด้วยเลเซอร์ และทรงลงพระนามาภิไธยในแผ่นศิลา นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ และเป็นขวัญกำลังใจในการพัฒนาเทคโนโลยียานยนต์อัตโนมัติของประเทศไทยให้ก้าวหน้าและยั่งยืนต่อไป

UWC และ Chinese Academy of Sciences Innovation Cooperation Center Bangkok (CASICCB) เดินหน้าสร้างความร่วมมือเชื่อมโยงงานวิจัยไทย-จีน สู่การขับเคลื่อนงานวิจัยด้าน Alternative Energy

เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2569 ดร.นิเวศน์ ธรรมจักร ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการหน่วยบริหารจัดการทุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรมแห่งอนาคต (บพค.) สำนักงานจัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) (รพท.) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) พร้อมด้วยคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ บพค. ให้การต้อนรับ Dr. Richard Wang, Executive Director of CASICCB และ Mr.Pirapat Auewarakul, Technology Transfer Officer of CASICCB จากประเทศจีน เพื่อหารือความสอดคล้องกันของงานวิจัยในประเด็นวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ Alternative Energy ณ ห้องประชุม หอพัก 4 ชั้น 14 อาคารจัตุรัสจามจุรี กรุงเทพฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความร่วมมืองานวิจัยด้านพลังงานทางเลือกและเทคโนโลยีพลังงานสะอาด (Alternative Energy) ระหว่างนักวิจัยในประเทศไทยและนักวิจัยในประเทศจีน

ดร.นิเวศน์ฯ ผู้อำนวยการ บพค. ได้นำเสนอภาพรวมบทบาทและภารกิจของหน่วยงานในการเป็นกลไกสำคัญของการประสานงานด้านการสนับสนุนทุนวิจัย การพัฒนากำลังคน และการยกระดับขีดความสามารถทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม โดย บพค. มุ่งเน้นการสนับสนุนงานวิจัยขั้นแนวหน้า (Frontier Research) การพัฒนาเทคโนโลยีแห่งอนาคต ตลอดจนการสร้างความร่วมมือกับองค์กรวิจัยชั้นนำในระดับนานาชาติ พร้อมนำเสนอผลผลิตจากการดำเนินงานที่ผ่านมา ทั้งผลงานวิชาการระดับสูง สิทธิบัตร และต้นแบบเทคโนโลยี รวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือกับเครือข่ายวิจัยระหว่างประเทศ โดยเฉพาะความร่วมมือกับประเทศจีนผ่านกลไกสำคัญ เช่น ANSO และ CSTEC ซึ่งเป็นฐานสำคัญในการต่อยอดการทำงานร่วมกันในอนาคต

ด้าน Dr. Richard Wang และ Mr.Pirapat ได้นำเสนอภารกิจและบทบาทของ Chinese Academy of Sciences Innovation Cooperation Center Bangkok (CASICCB) ในฐานะหน่วยงานภายใต้ Chinese Academy of Sciences (CAS) ซึ่งเป็นองค์กรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขนาดใหญ่ระดับโลก โดยทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงความร่วมมือด้านการวิจัยและนวัตกรรมระหว่างประเทศจีนและประเทศไทย ทั้งในรูปแบบการสนับสนุนโครงการวิจัยร่วม การแลกเปลี่ยนนักวิจัย และการพัฒนาบุคลากรวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นอกจากนี้ CASICCB ยังให้ความสำคัญกับการผลักดันงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์จริงผ่านความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรม และการสร้างแพลตฟอร์มเชื่อมโยงตลาดเทคโนโลยีระหว่างสองประเทศ โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่แท้จริงเป็นพิเศษในประเด็น พลังงานทางเลือก (Alternative Energy) อาทิ เทคโนโลยีไฮโดรเจน พลังงานหมุนเวียน ระบบกักเก็บพลังงาน ตลอดจนการพัฒนาเชื้อเพลิงอากาศยานและเชื้อเพลิงทางทะเลแบบยั่งยืนจากชีวมวล ซึ่งสะท้อนถึงศักยภาพของความร่วมมือไทย-จีนในการสนับสนุนเป้าหมายการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำและความมั่นคงด้านพลังงานในอนาคตอย่างเป็นรูปธรรม

กระทรวง อว. - บพค. ภายใต้ รวพ. พนัก TRRN เดินหน้ายุทธศาสตร์พัฒนากำลังคนและเทคโนโลยีระบบราง จัดเวที “MHEI RailTech Brainpower & Industry Linkage Forum” มุ่งสร้างฐานความรู้-นวัตกรรม-กำลังคนสมรรถนะสูง รองรับอุตสาหกรรมแห่งอนาคตของประเทศ

เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569 กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) โดยหน่วยบริหารจัดการทุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรมแห่งอนาคต (บพค.) สำนักงานจัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) (รพท.) ร่วมกับศูนย์ร่วมผู้เชี่ยวชาญด้านระบบขนส่งทางราง (Thailand Railway Research Network: TRRN) ภายใต้ Hub of Talents โดยสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) จัดงานเวทีกำลังคนขั้นแนวหน้าเพื่ออุตสาหกรรมแห่งอนาคต ด้านเทคโนโลยีระบบราง ภายใต้ชื่อ “MHEI RailTech Brainpower & Industry Linkage Forum: อว.สร้างคน เชื่อมอุตสาหกรรมรางแห่งอนาคต” โดยมีเป้าหมายสำคัญเพื่อเชื่อมโยงบทบาทภารกิจของกระทรวง อว. บพค. TRRN และเครือข่ายพันธมิตรในอุตสาหกรรมขนส่งทางรางต่อความมุ่งมั่นที่จะขับเคลื่อนการพัฒนาทั้งระดับสูง รองรับการพัฒนาด้วยข้อมูลอุตสาหกรรมระบบรางของประเทศไทย ตลอดจนการเสนอแนะแนวทางพัฒนาเทคโนโลยีระบบรางจากภาคนโยบายสู่ระดับปฏิบัติการ ยกระดับการพัฒนาทั้งคน เทคโนโลยี และงานวิจัยด้านระบบรางของประเทศไทย ให้สอดคล้องกับทิศทางพัฒนาอุตสาหกรรมและโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในระยะยาว ณ ห้องประชุมแมนดาริน เอ โรงแรมแมนดาริน กรุงเทพฯ (สามย่าน)

โดยได้รับเกียรติจาก ดร.สุรัชย์ สติคุณวรัตน์ ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) ปฏิบัติหน้าที่ ผู้อำนวยการ รวพ. ได้รับมอบหมายจากนายสุศักดิ์ พันธุ์เจริญวรกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวง อว. เป็นประธานกล่าวเปิดงานและมอบนโยบาย ภายใต้หัวข้อ “อว. กับพัฒนาคณะและขับเคลื่อนงานวิจัยและนวัตกรรมด้านระบบขนส่งทางราง” โดยเน้นย้ำถึงความจำเป็นของการลงทุนด้านกำลังคนและเทคโนโลยีขั้นสูงว่า “การพัฒนาของระบบรางของประเทศ ไม่สามารถพึ่งพาเพียงการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานเท่านั้น แต่ต้องลงทุนใน ‘คน’ และ ‘องค์ความรู้’ อย่างเป็นระบบ กระทรวง อว. จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง การวิจัยและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเองด้านเทคโนโลยี และยกระดับอุตสาหกรรมของประเทศในระยะยาว ประเทศไทยต้องปรับจากที่เป็น ‘ประเทศผู้ซื้อ’ เปลี่ยนบทบาทเป็น ‘ประเทศผู้ผลิต’ ให้ได้ผ่านการบูรณาการทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำงานระหว่าง Supply Side และ Demand Side ที่สอดคล้อง”

โอกาสนี้ ดร.นิเวศน์ ธรรมจักร ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการหน่วยบริหารจัดการทุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรมแห่งอนาคต (บพค.) กล่าวว่า “บพค. มุ่งเน้นการสนับสนุนทุนในลักษณะครบวงจรตลอด Value Chain ตั้งแต่การพัฒนาทั้งคนขั้นแนวหน้า การสร้างองค์ความรู้ใหม่ผ่านงานวิจัย ไปจนถึงการเชื่อมโยงผลงานวิจัยสู่การใช้งานจริงในภาคอุตสาหกรรม ทั้งนี้ยังเป็นพื้นที่สำคัญในการสะท้อนบทบาทของการบริหารทุนที่เน้นผลลัพธ์ และการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างนโยบาย ภาคการศึกษา และภาคอุตสาหกรรมอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ บพค. ยังส่งเสริมกลไกการสร้างระบบนิเวศการพัฒนาทั้งคนที่ยั่งยืนผ่านการผลักดันหลักสูตรที่ตอบโจทย์ความต้องการเฉพาะทางด้านระบบราง โดยมุ่งเน้นกำลังคนทักษะสูงปริญญาโท-เอกแบบเข้มข้นบ็อกซ์ (Higher Education Sandbox) จำนวน 2 หลักสูตร โดยการจับคู่ระหว่างภาคอุดมศึกษา-บริษัทเอกชน-สถาบันวิจัยที่เกี่ยวข้อง อันเป็นการผสมผสาน 3 ภาคส่วนในรูปแบบ Triple Helix ให้สามารถร่วมกันทำงาน ร่วมลงทุนและร่วมผลิตบัณฑิตสมรรถนะสูงได้”

การลงทุนด้านการพัฒนากำลังคนและเทคโนโลยีระบบราง คาดว่าจะก่อให้เกิดผลลัพธ์เชิงโครงสร้างต่อประเทศ ทั้งการเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาเทคโนโลยีภายในประเทศ การลดการพึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างประเทศ การสร้างกำลังคนที่มีทักษะสูงรองรับอุตสาหกรรมอนาคต ตลอดจนการสร้างระบบนิเวศด้านวิจัยและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการเติบโตอย่างยั่งยืน

การจัดงาน MHEI RailTech Brainpower & Industry Linkage Forum จึงไม่เพียงเป็นเวทีแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ แต่เป็นกลไกเชิงนโยบายในการเชื่อมโยงการลงทุนด้าน อววน. เข้ากับการพัฒนาอุตสาหกรรมระบบรางของประเทศอย่างเป็นระบบ เพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม และสร้างความมั่นคงให้กับประเทศในระยะยาว

บพค. พนักกำลัง บพข. ภายใต้ รวพ. พร้อมอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ภาคตะวันออกเจียงเหนือ 2 เดินหน้าเร่งรัดงานวิจัยและนวัตกรรมส่งต่อโครงการศึกษาภาพสูง สู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์มุ่งเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2569 สำนักงานจัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) (รพท.) โดย หน่วยบริหารจัดการทุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรมแห่งอนาคต (บพค.) ภายใต้การนำของ ดร.นิเวศน์ ธรรมจักร ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการ บพค. และคณะผู้บริหาร บพค. ร่วมด้วย ผศ.ดร.ปภากร พิชัยชวาล ผู้อำนวยการอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ภาคตะวันออกเจียงเหนือ 2 และ อ.ดร.วรรณภา นามูระ ผู้ช่วยผู้อำนวยการอุทยานฯ ได้หารือร่วมกับหน่วยบริหารจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน (บพข.) รวพ. นำโดย ดร.ดร.กานดา บุญโสธรสถิตย์ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการ บพข. และคณะผู้บริหาร บพข. เพื่อหารือแนวทางการร่วมมือในการเร่งรัดงานวิจัยและนวัตกรรม และพัฒนากลไกการส่งต่อโครงการวิจัยที่มีศักยภาพสูงจาก บพค. สู่ บพข. ให้เกิดการต่อยอดเชิงพาณิชย์และการใช้ประโยชน์จริงในภาคอุตสาหกรรม ณ ห้องประชุม โรงแรมแมนดาริน กรุงเทพฯ

บพค. ตอกย้ำบทบาทเป็น “ตัวเร่งเชิงระบบ” ยกระดับภาคีเครือข่ายความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์เชิงพันธกิจ (Mission-driven science) รับมือการเปลี่ยนผ่านพลังงานและสิ่งแวดล้อมของภูมิภาค ภายในงาน ‘Asia Impact Forum 2026’ ร่วมกับ Asia Science Mission และ Future Earth Thailand

เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2569 หน่วยบริหารจัดการทุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรมแห่งอนาคต (บพค.) สำนักงานจัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) (รพท.) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ภายใต้การนำของ ดร.นิเวศน์ ธรรมจักร ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการ บพค. ร่วมกับ Asia Science Mission และภาคีวิจัย Future Earth Thailand จัดงานประชุมเสวนาวิชาการ Asia Impact Forum 2026 ภายใต้แนวคิด “Unleashing Science for Southeast Asia: Water, Energy, and Environment”

Air Quality and Disaster Resilience เพื่อร่วมกันสร้างความร่วมมือเชิงพื้นที่ในการกำหนดกระบวนการตัดสินใจการตอบสนองต่อวิกฤตการณ์ทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ทวีความรุนแรงในเอเชีย โดยระดมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้งในและต่างประเทศ ทั้งหน่วยงานด้านการเงิน การจัดทำนโยบาย สถาบันอุดมศึกษา จากภาครัฐและเอกชน ณ ห้องกมลทิพย์บอลรูม 1 โรงแรม เดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ โดยมีผู้เข้าร่วมงานกว่า 130 คน

ภายในงานฯ ได้รับเกียรติจาก Dr. Anik Bhaduri ผู้อำนวยการ Asia Science Mission (ASM) ได้กล่าวต้อนรับและได้ชี้แจงถึงเป้าหมายของการจัดงานประชุมที่มุ่งเน้นการสร้างสอดคล้อง (Alignment) สัญญาณการเรียนรู้และเส้นทางสู่การปฏิบัติ ซึ่งต้องอาศัยการใช้วิทยาศาสตร์ การสนับสนุนเชิงนโยบาย และความร่วมมือจากภาคประชาสังคมเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจและการพัฒนาที่นำไปสู่ความยั่งยืน

ดร.นิรวัฒน์ฯ ได้กล่าวแสดงการต้อนรับแขกผู้มีเกียรติ และกล่าวปาฐกถาพิเศษในหัวข้อ "Regional Enabling Conditions" ซึ่งได้เน้นย้ำว่าวิทยาศาสตร์อย่างเดียวไม่เพียงพอ หากไม่ถูกแปลผล สร้างความสอดคล้อง และส่งมอบผ่านกลไกนโยบายที่ทำงานได้จริง และความท้าทายด้านสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันไม่ใช่ "ปัญหาเชิงเดียว" แต่เป็น "ความท้าทายเชิงระบบ" ที่เชื่อมโยงกัน ไม่ว่าจะเป็นความมั่นคงด้านน้ำ คุณภาพอากาศ หรือความยืดหยุ่นต่อภัยพิบัติ ซึ่งล้วนมีผลกระทบข้ามพรมแดนระหว่างประเทศในภูมิภาค

"PMU-B หรือ บพข. ในฐานะหน่วยบริหารจัดการทุนที่ขับเคลื่อนการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อตอบเป้าหมายอุตสาหกรรมแห่งอนาคตที่แก้ปัญหาทางสังคมเพื่อสร้างโอกาสและตอบโจทย์ความท้าทายของประเทศ วางบทบาทของตนเองเป็น "ตัวเร่งระบบ" (System Catalyst) ที่เชื่อมโยงหน่วย เทคโนโลยีชั้นสูง และความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (STI) ระดับนานาชาติ เพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านเชิงระบบอย่างมีประสิทธิภาพ" ดร.นิรวัฒน์ฯ กล่าวเสริมปิดท้ายการประชุมเสวนาครั้งนี้ได้รับเกียรติจาก H.E. Mr. Faiyaz Murshid Kazi เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศประจำประเทศไทย กล่าวชื่นชมปาฐกถาพิเศษถึงบทบาทของวิทยาศาสตร์ในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การบรรเทาปัญหาทางด้านสาธารณสุขของประชาชน และการเสริมสร้างความยืดหยุ่นของสังคมผ่านความร่วมมือเชิงนโยบายและระดับพื้นที่ โดยกล่าวเน้นย้ำว่าท่ามกลางโลกที่เผชิญแรงกดดันจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ วิทยาศาสตร์

ต้องเป็นรากฐานของการกำหนดนโยบาย การเงิน และการคุ้มครองสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะการรับมือโรคเขตร้อน ภาวะน้ำท่วม น้ำแล้ง ซึ่งเป็นภัยคุกคามด้านสาธารณสุขที่มีแนวโน้มขยายตัวตามสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง และยังชี้ว่าการเสริมสร้างความยืดหยุ่นของสังคม ไม่อาจพึ่งพาเทคโนโลยีสมัยใหม่เพียงอย่างเดียว แต่ต้องบูรณาการองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์เข้ากับภูมิปัญญาชุมชนที่สั่งสมมายาวนาน เช่น แนวทางการเกษตรในพื้นที่น้ำท่วม ซึ่งสะท้อน Nature-based Solutions ที่เกิดขึ้นจริงในชุมชน พร้อมกันนี้ เรายังจำเป็นต้องเชื่อมโยงงานวิจัย นโยบาย และแหล่งทุนให้ทำงานสอดคล้องประสานกัน ลดช่องว่างระหว่างนวัตกรรมกับการปฏิบัติจริง และปกป้องความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางวิทยาศาสตร์จากข้อมูลบิดเบือน ผ่านความร่วมมืออย่างต่อเนื่องทั้งในระดับพื้นที่ ระดับประเทศ และระดับภูมิภาค เพื่อสร้างระบบป้องกันและบรรเทาผลกระทบที่ยั่งยืนบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์

เวที Asia Impact Forum 2026 ครั้งนี้ ยังได้สะท้อนสาระสำคัญ ไม่ใช่เพียงเวทีแลกเปลี่ยนความเห็น แต่เป็นจุดเริ่มต้นของการจัดวาง "สถาปัตยกรรมใหม่" ที่จะทำให้เอเชียสามารถเชื่อมโยงวิทยาศาสตร์ นโยบาย และทุนการลงทุน เพื่อเร่งการเปลี่ยนผ่านสู่ความยั่งยืนอย่างเป็นระบบและยั่งยืนในระยะยาว

กระทรวง อว. - บพข. และสมาคมปัญญาประดิษฐ์ฯ (AIAT) พณีกำลัังประกาศเดินหน้าปั้นกำลังคนด้าน AI ใน “โครงการ Super AI Engineer Season 6” สานต่อความสำเร็จจาก Season 5

เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2569 ดร.นิรวัฒน์ ธรรมจักร์ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการหน่วยบริหารจัดการทุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรมแห่งอนาคต (บพข.) สำนักงานเร่งรัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถการแข่งขัน และการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) (รพพ.) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ร่วมเปิดโครงการ Super AI Engineer Season 5 และเปิดโครงการ Super AI Engineer Season 6 ณ ห้องหลวงราชฯ ชั้น 1 อาคารพระจอมเกล้า สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) เพื่อสรุปผลการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านปัญญาประดิษฐ์ของประเทศไทย “Super AI Engineer Season 5” ที่ได้รับการสนับสนุนจาก บพข. มาอย่างต่อเนื่อง พร้อมประกาศเดินหน้าทำการพัฒนากำลังคนด้าน AI สู่ “Super AI Engineer Season 6”

ภายในงานได้รับเกียรติจาก ดร.พันธุ์แท้ศักดิ์ ราษฎร์ รองปลัดกระทรวง อว. เป็นประธานในพิธี กล่าวแสดงความยินดีต่อความสำเร็จของโครงการ Super AI Engineer Season 5 ซึ่งสามารถพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านปัญญาประดิษฐ์ของประเทศไทยได้อย่างเป็นรูปธรรม พร้อมร่วมกับประกาศเปิดโครงการ Super AI Engineer Season 6 เพื่อเดินหน้าพัฒนา กำลังคนทักษะสูงด้าน AI รองรับการพัฒนาผ่านสู่เศรษฐกิจ AI-Driven Economy โดยการพัฒนาศักยภาพด้าน AI ถือเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในระยะยาว

ทั้งนี้ ดร.นิรวัฒน์ฯ ผู้อำนวยการ บพข. ได้กล่าวให้กำลังใจแก่นักวิจัย พร้อมชื่นชมผลสำเร็จของโครงการ Super AI Engineer Season 5 ซึ่งนับเป็นอีกก้าวสำคัญในการพัฒนา กำลังคนด้านปัญญาประดิษฐ์ของประเทศไทย โดย บพข. พร้อมเดินหน้าสนับสนุนการดำเนินงานของโครงการ Super AI Engineer Season 6 อย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างบุคลากรศักยภาพสูงด้าน AI ให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ซึ่งคาดว่าจะเกิดการพัฒนากำลังคนทักษะสูงด้าน AI Model Developer และ AI Engineer อีกไม่น้อยกว่า 130 คน เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในขับเคลื่อนภาคอุตสาหกรรม

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเป็นองค์ประธานการประชุมคณะกรรมการมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริฯ ครั้งที่ 1/2569 การนี้ผู้อำนวยการ บพข. เฝ้าฯ ร่วมการประชุมด้วย

เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2569 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ วังสระปทุม ทรงเป็นองค์ประธานการประชุมคณะกรรมการมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ครั้งที่ 1/2569 โดยมีกรรมการมูลนิธิ ผู้บริหารหน่วยงานเครือข่าย และนักวิจัยไทย เข้าร่วมการประชุม

โอกาสนี้ ดร.นิรวัฒน์ ธรรมจักร์ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการหน่วยบริหารจัดการทุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรมแห่งอนาคต (บพข.) ภายใต้สำนักงานเร่งรัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถการแข่งขัน และการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) (รพพ.) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ได้เฝ้าฯ

ทูลละอองพระบาท ร่วมการประชุมคณะกรรมการดังกล่าวด้วย ซึ่งการทำงานของมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริฯ ลุล่วงด้วยดีภายใต้การทำงานกับพันธมิตรหลากหลายหน่วยงาน ทั้งในและต่างประเทศ ก่อให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ การพัฒนาบุคลากร ประชาชนได้รับประโยชน์ ตลอดจนระยะเวลา 30 ปี ด้วยพระปรีชาญาณของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงมีพระเมตตาต่อปวงชนชาวไทย

บพข. ขับเคลื่อน “AI Industry Roadmap” เดินหน้าสร้างอุตสาหกรรม AI ไทย ยับย่นจาก AI เป็นโครงสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจใหม่

เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2569 ดร.นิรวัฒน์ ธรรมจักร์ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการหน่วยบริหารจัดการทุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรมแห่งอนาคต (บพข.) สำนักงานเร่งรัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถการแข่งขัน และการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) (รพพ.) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) พร้อมด้วย ดร.วิบูลย์ รักสาธน์เจริญผล ประธานคณะทำงานส่งเสริมแผนงานเป้าหมายสำคัญฯ เรื่อง “ประเทศไทยเกิดงานใหม่ ทักษะสูง รายได้ดี ในอุตสาหกรรม Semiconductor, EV และ AI” ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชินวรา พิพัฒน์ภาณุ และ คุณณิเบศร์ อุณาอุค คณะทำงานแผนงานฯ รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญศาสตราจารย์ ดร.วรณรัช สันติอมรทัต นักวิจัยในโครงการฯ จากมหาวิทยาลัยมหิดล และเจ้าหน้าที่ บพข. เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ “จัดทำแผนที่นำทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาธุรกิจ สำหรับอุตสาหกรรมปัญญาประดิษฐ์ (AI Industry and business Roadmap)” ซึ่งเป็นหนึ่งในกิจกรรมภายใต้การดำเนินงานของ “โครงการจัดทำแผนที่นำทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาธุรกิจสำหรับอุตสาหกรรมปัญญาประดิษฐ์” เพื่อรองรับการพัฒนา กำลังคนทักษะสูงด้านปัญญาประดิษฐ์ตามความต้องการของอุตสาหกรรมเป้าหมายในประเทศไทย (AI-industry roadmap) ที่สนับสนุนโดย บพข. ณ ห้องประชุมเมย์แฟร์ แกรนด์ บอลรูม ปี ชั้น 11 โรงแรมเดอะเบียร์เคย์ ประตูน้ำ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหารือแลกเปลี่ยนแนวทางการจัดทำแผนที่นำทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาธุรกิจสำหรับอุตสาหกรรม AI เพื่อรองรับการพัฒนาที่กำลังคนทักษะสูงด้าน AI ตามความต้องการของอุตสาหกรรมเป้าหมายในประเทศไทย

โอกาสนี้ ศาสตราจารย์ ดร.ศุภณัฐ งามศิริรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยเพื่อไทย ร่วมเป็นเกียรติในการประชุม และได้แสดงความเห็นเชิงนโยบายในมิติการรับมือวิกฤตพลังงานโดยการนำระบบดิจิทัล และนวัตกรรมมาใช้จัดการโครงสร้างพลังงานของประเทศ โดยได้กล่าวว่า “ประเทศไทยมีพลาซมจากวิกฤตพลังงาน หากสามารถบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล และ AI เข้ามาเป็นกลไกในการบริหารจัดการโครงสร้างพลังงานของประเทศอย่างเป็นระบบ ควบคู่กับการขับเคลื่อนแผน AI Industry and Business Roadmap ที่เชื่อมโยงความเชื่อมโยงระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาควิชาการอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ ในมิติทางนโยบาย AI มิได้เป็นเพียงเทคโนโลยี แต่เป็น “เครื่องมือเชิงยุทธศาสตร์” ที่มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ พลังงาน และคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการวิเคราะห์ คาดการณ์ และบริหารจัดการความเสี่ยงหรือวิกฤตต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อเวลา และความร่วมมือในการนำ AI ไปสู่การเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดผลผลิตเชิงประจักษ์ ในภาคเศรษฐกิจและสังคม ประเทศไทยมีศักยภาพจากฐานข้อมูลเฉพาะทางในหลากหลายสาขาที่สามารถต่อยอดสู่การเป็นศูนย์กลางด้านข้อมูลและนวัตกรรม AI ของภูมิภาคได้ในอนาคต จึงเป็นช่วงเวลาสำคัญที่ทุกภาคส่วนต้องร่วมกัน

ขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านสู่พลังงานสะอาดและเศรษฐกิจฐานเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืนต่อไป”

ดร.นิรวัฒน์ฯ ชี้ว่า “ไทยจำเป็นต้อง “ขยับตำแหน่ง” ในห่วงโซ่มูลค่า AI จากผู้ใช้สู่ผู้สร้าง โดยมุ่งพัฒนาในระดับโครงสร้างพื้นฐานและการประยุกต์ใช้ ควบคู่การต่อยอดสู่โมเดลเฉพาะทางในสาขาที่มีศักยภาพ ขณะเดียวกันได้ตั้งเป้าหมายกำลังคนทักษะสูง 7,500 คนใน 3 อุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ Semiconductor, EV และ AI ภายใน 2 ปี ด้วยแนวทางที่ตอบโจทย์ความต้องการภาคอุตสาหกรรมจริง ผ่านการสนับสนุนวิจัย การพัฒนากำลังคนทักษะสูง และสร้างระบบนิเวศนวัตกรรม พร้อมจัดทำ AI Industry Roadmap และพัฒนากำลังคนในห่วงโซ่อุตสาหกรรมมากกว่า 6,000 คน นอกจากนี้ ยังผลักดันโครงการต้นแบบนำ AI ไปใช้ในภาคการผลิต เช่น ระบบตรวจสอบเครื่องจักรแบบเรียลไทม์ การบริหารสต็อก และการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งจะช่วยลดต้นทุน เพิ่มผลิตภาพ และลดความผิดพลาด โดยงานโครงการสร้าง ROI สูงถึง 247% รวมถึงสนับสนุนภาคเกษตร และ SME ให้เกิดนวัตกรรมต่อยอดเชิงพาณิชย์ ทั้งนี้ บพข. มุ่งยกระดับประเทศไทยจาก “ผู้ใช้ AI” สู่ “ผู้พัฒนาและผู้ประกอบการ AI” ผ่านความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยด้วยนวัตกรรมรองรับอุตสาหกรรมแห่งอนาคต”

นอกจากนี้ บพข. เตรียมผลักดันแผน “AI for Manufacturing” ในปี 2569 เพื่อยกระดับภาคการผลิตไทย สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจกว่า 3,000 ล้านบาท ครอบคลุมโรงงานอย่างน้อย 100 แห่งต่อไป โดยย้ำว่า AI ไม่ใช่เพียงเทคโนโลยีดิจิทัล แต่เป็นเครื่องมือสำคัญของทุกอุตสาหกรรมและกลไกหลักในการยกระดับขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศในระยะยาว

ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ

ดร.ณิรวัฒน์ ธรรมจักร์

บรรณาธิการ

ดร.รัฐภูมิ ตูจินดา

ดร.จิตติ มังคละศิริ

ผศ.ดร.ชินวุธ พิพัฒน์ภานุกุล

กองบรรณาธิการ

นายปกรัฐ กนกนาพร

นางสาวอักษร ฉายสุวรรณ

ดร.ศุภฤกษ์ บุพศิริ

นายฤทธิเลิศ เวศย์วรุตย์

นางสาวณัฐดาพร ไฟทาคำ

จัดทำโดย

หน่วยบริหารจัดการทุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรมแห่งอนาคต (บพค.)

สำนักงานเร่งรัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) (สวพ.)

Program Management Unit for Frontier Brainpower and Future Industries (PMU-B)

Research and Innovation Acceleration Agency for Competitiveness and Area Development (Public Organization) (RCAD)

ที่อยู่หน่วยงาน

319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ยูนิตเลขที่ 5-9 ชั้น 14 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330

สนใจข่าวฝากประชาสัมพันธ์ ได้ที่

 PMU-B บพค.

 www.pmu-hr.or.th

 PMU-B บพค.

 @pmu.b

 02-109-5432 ต่อ 841

 pmu.b@nxpo.or.th

www.pmu-hr.or.th

facebook : PMU-B บพค.